

Автор:

[Сергій Мисько](#)

їі

Сергій Мисько

Летаргічна кома внаслідок збігу дивних обставин... Маленька дівчинка Іра не прокинулася вранці першого вересня – вона розпочала дивну подорож теренами незвіданих світів у пошуках виходу з лабіринту безжальної летаргії. Завдяки допомозі таємничої Пачамачі, Іринці вдалося подолати непереборний страх і прокинутися.... Дівчинка виросла... Тепер вона лікар-науковець.

Сергій Мисько

їі...

Роман

Глава 1. їі

їі ракетка на одному коліщатках

– Доню, прокидайся, – будив їі лагідний голос матері Фані.

Малеча солодко спить у казковому полоні своїх снів. Насправді ж дівчинку звать Ірою, а Її – її нове ім'я.

Хто має можливість таке почути, то почув би, як гамірно буває в цій кімнаті нічної пори. Ірині сні, заповзято сперечалися з мріями. Сні доводили мріям, що їх час почнеться вранці, коли малеча прокинеться і зійде сонце. Мрії впевнено торували собі шлях, іноді успішно, мімікуючи під яскраві сновидіння. Таким чином вони все ж мали можливість заповнювати собою казку по якій подорожувала маленька дівчинка Її.

В свою чергу сні наполегливо перемовлялися і між собою. Який має наснитися першим? Деякі змовлялися по двоє, а то й по троє, намагаючись хитрощами позачергово потрапити до казки.

Даремно, поза чергою жоден з них не починав свої дива. Отака неймовірна круговерть. Могло скластися враження, що хтось дуже поважний навмисне шикуює їх у чіткій відповідності, за своїм вподобанням. Секрет послідовності знає тільки він – отой, недосяжний Хтось.

– Доню, прокидайся, – вдруге пролунали чарівні слова.

Сон ще не відпускав малу бранку зі своїх липких обіймів. Чекав, коли матуся втретє скаже: «Доню, прокидайся». Щоправда, Іру іноді будив тато, але не так часто, як мама.

Ці чарівні слова, сказані на вушко, майже шепотом, могли розбудити весь всесвіт. Хоча спочатку його треба комусь приспати аби той міцно заснув. А вже потім, без вагань, міг прокинутися від цих слів і знову відродити нове життя. Та він ще не спить...

Кімната, де нині жила дівчинка Іра, наповнилася сонячними промінчиками. Вони обережно торкалися обличчя малої, ніби остерігалися передчасно її розбудити.

Першого вересня в перший клас. Книжки, зошити, олівці, глобус, карта, лінійка поки що відпочивали. Ці архаїчні шкільні атрибути, привезені із далекої країни, подарував їй тато на день народження. На новенькому, рожевому в зелену цятку ноутбуці, спала подружка Її – лялька Шуша.

До речі, цю іграшку вони зробили разом з татком і мамою, використавши целофанові пакети від подарунків. Всередину, на прохання малої, мама напхала сухого горіхового листя. Цього добра було вдосталь. Під вікно ріс велетень-горіх. Чарівне створіння, голосно шурхотіло, щойно до нього торкалися. За це вона отримала ім'я Шуша.

Ці музейні експонати мали особливий вплив на життя Її, бо в школах такого вже давно нема, а сучасні іграшки мали інший зміст і зміст. До речі, їх віднедавна, щовечора, Її теж вкладає спати, а вранці вони прокидаються разом з нею, опісля того, як їх всіх розбудять, тричі повторені чарівні слова. Ось так, як тепер:

– Доню, прокидайся.

У відповідь Її посміхнулася, але очей не відкривала:

– Доброго ранку, матусю. А якими будуть казки в майбутньому?

– Доброго ранку. Отакої. Я не знаю. Спробуй сама вигадати свою казку майбутнього.

– Вигадаю... – Це було звичним для малої, щойно прокинувшись, не відкриваючи очей, задавати дивні запитання.

Мама Фаня вже звикла до цих дивацтв, тому не барилася жартома на них відповідати.

Дівчинка солодко потягнулася, але очей ще й досі не відкривала. Її завжди відкривала очі тільки опісля того, як відкине ковдру і встане з ліжка.

Хоча останнім часом чарівна красуня, попри свій вік, намагалася бути аж занадто дисциплінованою, бо скоро до школи. А туди ж бо йдуть не тільки заради знань. Там навчають бути дорослими і самостійними. А вона, як і всі діти, поспішала вирости.

Мама поцілувала Її в щічку. Вона так завжди робить, після того, як її донечка вставала з ліжка і відкривала очі. Мамин ніжний голос, розвіював залишки сну, змішаних з вранішніми лінощами:

- От хитруля, ще очей не відкрила, а зачомукати встигла.

- Чому не можна народитися відразу дорослою? - несподівано запитала Її. - Заснула маленькою, а прокинулася такою, як ти.

- Встигнеш. Ще й набридне... На осінь в школу. А осінь вже на носі. Мерщій вмиватися, одягатися...

Її взувала капці, як завжди не на ту ногу. Вона навмисне так робила. Їй хотілося привертати до себе увагу. Це відбувалося практично безконтрольно. Навіть віршики вона складала не замислюючись:

- На носі - осінь. Осінь на носі... Ранок сів на ніс і звисив ніжки. Показав нам всі доріжки. Народився новий віршик. Мамо, завтра осінь... І перше вересня теж завтра.

- Так. Завтра у тебе почнеться нове життя.

- Я знаю. Ма, коли ти мене будиш, мені здається, що я знову народжуюся. Тільки не малесенькою, а вже такою, як тепер.

- Яка ти в мене розумниця. А капці знову взула не на ту ногу.

- Ту ногу не на ту ногу. Мамо, а де мої іграшки. Ті, перші?

- Забула. Вони в коробці... на антресолях. Будеш гратися брязкальцями?

- Не буду. Я хочу знову на них подивитися. Подарую одну бабусі. Дістанеш їх сьогодні ввечері?

- Чекай. А їй навіщо?

- Я чула, як вона казала своїй подружці: «Що старе, що мале!».

- Бабуся так пожартувала, - зауважила малій мама Фаня.

- Тоді вона передарує іграшку мені, - не розгубившись, відповіла пустунка.

- Ранком краще про ранкове. Сніданок вже на столі. Доню, мені треба виглядати на всі сто. А це, ой, як не просто. З тобою мені часу вистачає тільки на 99.

- А один буде в запасі. Мамо, ти у мене красунечка!

- Розумнице моя...

Її вмивалася, не забуваючи чомукати:

- А на кого я була схожа? Ну, коли щойно народилася на світ?

- На маму й тата, - не довго думаючи, відповіла заклопотана матуся. Вона стояла біля люстра і приводила себе до ладу, тому відповіді на запитання були короткими.

- На обох відразу? Тато хлопчик. Чим я на нього схожа?

- Ти можеш хоча б хвилинку не задавати питань? - в цей час мама фарбувала вії, а це потребувало концентрації.

- Мовчу, бо чищу зубки, - Її намагалася орудувати зубною щіткою і водночас говорити з мамою. - В пологовому будинку - пологи. Правильно?

- Так... Пологи. Це вже занадто. - Мама нарешті отримала відповідну форму очей. - Помовчи хвилинку. Одягай-но хутчіш шкарпетки... біленькі.

- Добре. Збираюся. Одягну спочатку шкарпетки. Ні, біленькі, не хочу. Вони не кольорові, - мала навмисне озвучувала свої дії, щоб мама не занадто захоплювалася собою. - Хвилинка - це довго. В пологовому будинку? Якщо я там народилася... Будинок - мама. Він, що мені мама? Моя мама ти.

- Для одного ранку цього забагато, - вже трішки знервовано відреагувала мама.

- Забагато? Тато, коли сердитий, теж не відповідає на мої питання. Бубнить собі під носа.
- Її, скільки тобі років? От будеш мамою, тоді і знатимеш відповіді на всі питання.
- Вихователька в садочку запитувала, кого я більше люблю тата чи маму.
- І що ти їй відповідала?
- Я вас обох люблю, а не більше чи менше.
- Це тебе Ктататик навчив? Чи ти не закохалася в цього хлопчика?
- Не навчив, я чула, як він відповів Ларисі Михайлівні на таке ж питання. А що? Я вас обох люблю, – зробивши невеличку паузу, продовжила. – А про закохалася, краще промовчу, – сором'язливо виправдалася Іра.
- Так і є. Він тобі подобається. Та це нормально...
- «Подобається» більше подобається, – передражнила маму донечка.
- Для одного ранку цього вже забагато. Чи я вже казала це? – прошепотіла мама. Вона закінчувала помадити губи. – Так, все. Ніби нормально. Треба купити нову помаду.
- Мамо, купи зелену. Якщо не сподобається, то подаруеш мені.
- Зелену?
- Зелену.
- Так. Їж кашку і...
- Мамо, а ти?
- Я на дієті. Мені зранку вистачає одного яблука і кави.

- Зеленого?

- Різнокольорового, - пожартувала мама.

- Коли вже я буду на дієті?

- Ще встигнеш, - сказала мама і зосередилась на фарбуванні повік.

Її сіла за стіл. За мить вона знову гукала маму:

- Ма, я розбила твою чашку!

Мама забігла на кухню. Вона одночасно заспокоювала себе і Її, швидко збираючи в пакет розбиту чашку:

- Моя хороша, ти не поранилася. Добре, що я не налила кави. Чашку ми ввечері склеїмо, а потім зробимо з неї печерку для нашої акваріумної рибки Тосі чи будиночок для тритона. До речі, в нього почали відростати ніжки. Тато казав, якщо відростають ніжки, то це не тритон, а саламандра.

- А я вам, що казала. Ось побачите, в неї ще й крильця відростуть.

Її винувато дивилася на свою шкоду та зрозумівши, що все минулося продовжила сніданок. Мамину чашку, мала зачепила випадково, повернувшись аби задати чергове питання.

- Мамо Фанечко, ми з татом подаруємо тобі нову чашку. Ще кращу.

- Добре, - мама відразу погодилася.

Її полюбляла вівсянку з полуничним джемом. Вона швидко впоралася з улюбленою стравою, тож мовчання тривало лічені хвилини:

- А де мій триколісний велосипедик? Моя ракетка на коліщатках. Можна я на ній сьогодні покатаюся?

– Хочеш, щоб з тебе знову глузували всі діти у дворі? Завтра накаатаєшся.

– Завтра у мене багато справ. Хочу сьогодні... Ти будеш йти, а я їхатиму. Хто швидше? Або ж давай ти на велосипедику.

– От хитрулька. Ти знаєш сама, що мами на дитячих велосипедиках не їздять.

– Він маленький для тебе чи ти для нього велика?

– Моя дорогенька, хто повідкручував йому колеса. Тепер твій велосипедик-ракетка схожий на велотренажер. Замість трьох коліс в нього залишилося тільки одне. Як ти на ньому збиралася їхати? – промовляючи це мама посміхалася і гладила малу по голівці.

Її ніколи не барилася з відповідями:

– Одне коліщатко я подарувала Ктататику на день народження. Інше теж подарувала на наступний... Йому ще не скоро буде сім, тільки наступного року, восени. А якщо забуду? Так краще, подарунок вже в нього. Залишилося дочекатися цього дня.

– Тепер ти на своїй ракетці тільки у снах зможеш кататися.

– Тепер не кататися, а літати, – прошепотіла Її. – Літати, літати...

Її стояла біля вікна і спостерігала, як чубляться горобці на гілці горіха. Мама, тим часом, перед тим, як взути рожеві босоніжки, наліпила смужки прозорого пластиру на п'яти. Взуття було зовсім новим, тому й намуляло ноги.

Доклеївши пластир мама підвелася. Її погляд ковзнув по годиннику на стіні в дитячій... В цей час пролунав дзвінок її мобільного. Три рази поспіль повторилася чудернацька мелодія і стихла. Вона не звернула на це уваги. Чи то у неї запаморочилося у голові від надмірної концентрації у дуже незручній позі, чи дійсно відчула щось особливе... Вона зайшла до кімнати Її і здивовано дивилася на миготіння зелених цятки. Їй здалося, що час зупинився: «Та не може бути. Сім годин сім, хвилин і сім секунд. Сім секунд... Батарейки тільки вчора поміняла». Від напруження в неї почали сльозитися очі. За кілька секунд прискіпливого

спостереження вона полегшено здихнула: «Хоча – ні. Вісім секунд, дев'ять. Ніби пішов. Йде, йде. То мабуть у мене мозок завис від шквалу питань».

До тям її привів тоненький голосок:

– Мамо, тобі хтось телефонував...

– Дарма. Зовсім ні... то будильник спізнився мене розбудити.

– А мое волосся не спізнюється рости. Вже он яке довжелезне. Чому у мене росте волосся на голові? Навіщо? Бо Ктататику не треба. Він мені сказав, що підстрижеться... Буде лисим.

Замість відповіді мала почула:

– Ранок сьогодні якийсь дивний. Задовгий чи що? Час ніби зупинився. Навіщо? Невже й він вагається, приймаючи якісь важливі рішення? – насторожено промовила мама.

– Мамо, ти з Шушею розмовляєш у моєї кімнаті? – нагадала про себе її.

Мама Фаня вийшла із кімнати.

– Чи ти не задуриш голову. З Шушею... Я вже не в тому віці. Сама до себе. Доню, моя любя, ти – дівчинка. Дуже гарна. – Вона поцілувала її в щічку.

Фанасія виховувала свою доню згідно свого життєвого досвіду. Та це на повірку не давало бажаних результатів. Все відбувалося навіть всупереч намірам матусі. Хоча б оця сьогоднішня розмова про волосся. Вона була спровокована вранішнім заплітанням косичок. Її мала довге русяве волосся. Дуже гарне. Вона була від нього в захваті. Особливо коли сама собі робила зачіски. Фантазувала і розважалася. Заплітала косички не на потилиці, а на лобі або ж вплітала у волосся свої іграшки...

З косичками вона виглядала не такою дорослою, якою себе вважала. Не хотіла бути звичною дівчиною з косичками і все тут.

– Я знаю. Ти мені вже говорила.

– Нарешті ти знаєш і не питаєш.

– Ма, для чого дівчаткам довге волосся? Я чула, як одна тьотя в телевізорі говорила: «Бути гарними на радість людям протилежної статі».

– Ірчику, припини. Ми з тобою вже про це розмовляли.

– А я протилежної статі?

– Розумнице моя, згодом сама все знатимеш і воно стане тобі нецікавим.

– Згодом, – замріяно повторила її.

– Давай краще сходимо сьогодні в зоопарк, мама спробувала змінити тему розмови. – Подивимося на звірів.

– У них волосся росте не тільки на голові.

– Її, ми люди, тому волосся у нас менше ніж у тварин.

Іринка на мить задумалася і ошелешила маму новим одкровенням:

– Ми розумніші за тварин, бо садимо їх у клітки, а не вони нас. Вони не знають набагато більше за мене. Краще вже до тата на роботу. Він покатає мене на конячці.

– Ого... я краще промовчу.

– Ма, краще до татка, – її говорила і смикала маму за руку.

– Добре, домовилися. Завтра скачки. Він запросив дуже відомих жокеїв. Розважимося. Поставимо на якусь конячку... А потім на атракціони в містечко «Казка», – мама говорила це і мабуть подумки вже була у завтрашньому дні, бо на її обличчі сяяла усмішка.

- Чому весь ранок тільки й чути: завтра, завтра, завтра?

- Тому... Досить. Зараз заплетемо тобі гарнюню косичку.

Мама на всі витівки своєї неслухняної донечки реагувала спокійно:

- З розкошканим волоссям не годиться ходити серед людей. Ти ж не на подіумі. Це там можна відкривати всі двері для фантазій. Хоча теж серед людей... А її ще маленька і на голові у неї повинна бути відповідна зачіска. Не гризи нігті. Що мені з тобою робити?

- Тільки любити, як говорить бабуся. А завтра ми заплетемо косичку на лоба. Костик мне постійно за неї смикає і сміється. Я хочу бачити, коли він це робить. Каже, що це в мене не косичка, а хвіст. Мамо він дурненький? Так?

- Добре. Спереду. Завтра так і зробимо. Підеш до школи не така, як усі. Жартую звісно. Трішки помовчи, а то в мене вже голова обертом.

- А я бачила таку зачіску у тьоті.

- Де це ти бачила таких тьоть?

- Вчора ми з татом гуляли парком. А вона лежала на лавці і співала казна що...

- Її, то була зовсім не та тьотя на яку треба рівнятися маленьким дівчаткам.

- Погана? Ма, а, як це? Вона сама так захотіла - бути поганою? Погана - це коли коса не на тому місці?

- Її, тобі не важко в твоєму віці бути такою розумною? - втомлено зітхнула мама Фаня.

- Ага... Я зрозуміла. Коли хтось щось комусь чи чомусь заважає - означає - поганий. Правильно?

- Правильно, але це кожен розуміє по своєму.

- Правильно... а я погана?

- Ти - ні. Ти моя доня. Моя хороша. Моя рідненька...

- Тепер більше ніколи не говори мені: «Не заважай. Я не встигаю». Або ж не звертай на мене увагу коли фарбуєшся. Домовилися?

- Більше не буду... Від бабусі тебе сьогодні знову забере тато. Я затримаюся на роботі. Добре, моя люба?

- Добре, - сказала її і потягнулася за помадою на косметичному столику своєї матусі.

- Мамо дай твою помаду. Ну хоч оту, безкольорову. Я трішки. Ну дай. Прийдемо до бабусі я витру.

- Ти у мене красунька і без помади, сонечко ти мое.

Вона взяла доню на руки. Вони обоє побачили своє відображення у люстрі. На них звідти дивилися схожі, мов дві краплини води усміхнені обличчя. Тільки одне трішечки доросліше і зі смаком нафарбоване.

- Красуні, - посміхнулася мама Фаня.

Її все ж бере помаду аби провести нею по лобі. Потім, пручається, вислизає із маминих обіймів та тікає до себе у дитячу кімнату.

- Хочеш залишитися вдома одна однісінька, мов стебелінка? - спробувала налякати малу мама.

Її їй відповідає, ніби нічого не сталося, вистрибуючи на одній нозі із кімнати:

- Мамо, а навіщо нам аж по дві ноги? Дивись, як я можу стрибати. Стриб. Стриб...

- Її не бешкетуй. Я не встигаю. На роботі мене по голівці не поглядять за запізнення. Давай я тобі витру лоба. Ти встигла за цей ранок видати мені 1000

запитань.

- Не знаю. Яюсь само собою. Ма-а, ти не забула?

- Що я не забула?

- У мене скоро день народження.

- Так... Я не забула. До цього скоро ще пів року...

- Подаруеш мені щось цікаве. Тато, до речі, теж пам'ятає.

- Мама не встигла відповісти на, тому тільки й змогла, що відкрити рота.

- Ма, чому мене назвали Ірою, а тепер Її? Розкажи ще разочок. Ну будь ласочка.

- Нема часу. Ввечері почувеш замість казочки. Добре?

- Добре.

- Ранок сьогодні ні в року. Ціла вічність минула. Нарешті ми відвантажилися, – полегшено сказала мама Фаня, закриваючи на ключ двері квартири. – Давай ручку, ходімо.

* * *

Останній ранок літа... Легенький вітерець шурхотів листям дерев, крізь яке пробивалися яскраві сонячні промінчики. Її міцно тримала мамину руку аби не спіткнутися, бо намагалася роздивитися на сонячне диво, яке примушувало мружити очі. Вона по черзі відкривала і закривала то ліве, то праве око.

- Її, моя хороша, ми вже запізнюємося. Швидше перебирай ніжками, – непокоїлася мама Фаня.

- Ма, я вже не хочу до бабусі. Візьми мене з собою на роботу.

– Там на мене чекають двадцять майже таких, як ти. Єдине втішає, що вони дорослі і запитань у них менше. Якби вони всі «чомукали» я б і хвилинки не витримала.

Мама Фаня працювала дизайнером у будинку моди «Коло». Їй не звикати мати справу з дуже вередливими особистостями. Але всьому є межа.

– Жартую. Ма, а ми живемо на 7-му поверсі?

– Ні, на першому. А що це новина для тебе?

– Я чула як ти тату говорила. Я на сьомому небі. То значить на другому поверсі – восьме небо, а на третьому...

– Мої вуха нічого не чують. Чуеш? Я нічого не чую. Це вже занадто. Заспокойся. – Мама прискорила крок, з надією припинити цей потік запитань.

Її майже бігла за матусею, але не припиняла «чомукати»:

– Я ще чула, як тато розмовляв з кимсь по телефону. Він повторив декілька разів: «Бери більше. Кидай далі. Тікай швидше».

– Що за ранок сьогодні? Мабуть дається взнаки оце безкінечне і безглузде переведення часу на літній період. Догралися. Ось вам... – занепокоєно промовила мама Фаня.

– Ма, а чого це дядя Вася не підмітає двір? Коли ми вранці йдемо до бабусі він завжди вітається з нами.

– А я про що... Мабуть його здали в ремонт або ж сьогодні в нього тех. огляд. Час... Ми прогавили час.

– Він, що робот? Роботи з високим рівнем свідомості поміж людей не живуть. У нас на Землі, екологічна недоторканна територія. А наше місто – музей. Роботи тільки на Місяці працюють в шкідливих для здоров'я умовах, а ще у далекому космосі виконують завдання. Шукають енергоресурси... Як у фантастичному мультику «Планета людей». Нам в садочку показували всі вісімнадцять серій, –

протараторила її.

– Мультики? Бо я вже було подумала... Її, дядя Вася вже впорався зі своєю роботою. Це ми так запізнюємося. Тепер він займається мистецтвом. Створює арт-шедеври зі сміття на міському звалищі.

– Не сердься. Біжи на роботу. До бабусі я сама дострибаю.

Мама вже не досить лагідно сказала:

– Ти думаєш мені легко йти в тфельках на шпильці, не звертати уваги на вирячені очі перехожих, відповідати на твої питання і налаштовуватися на робочий день? Заспокоїлася?

– Добре зараз зупинюся. Заспокоюся. Сяду прямо на тротуар і буду спокійною.

Її вирішила пожаліти маму, але по своєму:

– Вибач. Я ж маленька і дурненька, нічого не знаю... Ти почала жартувати зі мною, як з дорослою.

– ? – у відповідь мама здивовано подивилася на її.

Замість говорити, вона підхопила балакучу неслухняну на руки. Далі вони йшли мовчки.

Її уважно дивилася із-за маминої спини, як віддаляється їхній будинок по мірі їх наближення до двору бабусі. Він не тільки віддалявся, а ще й злегенька підстрибував в такт маминих кроків.

* * *

Затишний бабусин дворик зустрів їх дзвінким голосками дітей. Справа в тому, що будинки в цьому дворі дуже старі. Деяким було аж за двісті років. Їх навіть оголосили пам'ятками архітектури. Опісля реставрації все тут нагадувало побут часів розквіту механіки. Та й жили тут переважно люди пенсійного віку, яких

діти радували онуками. Поки батьки на роботі за малечою приглядали бабусі і дідусі.

Костика не було... Її похнюпила носика. Це означало, що нічого цікавого не відбудеться. Найкраща подружка Льолька вже сперечалася з хлопцями. Мабуть знову буде з нею гратися в перукарів.

Бабуся Оля чекала біля під'їзду. Її, перша, випередивши маму, чемно привіталася з бабусею:

- Доброго ранку! Ба, а я завтра в школу! А де Костик?

- Доброго ранку, Ольго Філімонівно. Ось твоя помічниця, - навмисне офіційно, але не без ноток іронії, сказала мама Фаня. - Сподіваюсь вона не дасть тобі нудьгувати. - Її, щоб без бійок і всього такого. Не вистачало ще синців перед школою, і, пока. Я побігла, бо вже здається запізнилася.

Не на роки моложава бабуся, вчителька історії на пенсії, з дуже екстравагантною зовнішністю та не менш незвичайним барвистим вбранням із минулої епохи, ні на мить не забарилася діловито відповісти, таки діждавшись можливості говорити, терпляче вислухавши привітання.

- Доню, привіт-пока. Біжи. Вперше чи що? А тобі, моя люба онучко, доброго ранку.

Не даремно її колеги в школі, позаочі, жартома, величали княгинею Ольгою.

Бабуся поцілувала в щічку свою онуку. Ця парочка дружньо сіла на лавку біля під'їзду. Вони за звичай так робили аби провести поглядами маму Фаню за ріг будинку. Та намагалася йти дуже швидко. Так швидко, наскільки їй дозволяли тонесенькі високі підбори рожевих босоніжок. Відійшовши метрів з п'ятнадцять обернулася і дала забуту настанову:

- Ледь не забула! Не купуйте морозиво! Самі знаєте, що з ангінами ми не дружимо! І зміряеш їй температуру. Про всяк випадок. Ільки не ртутним. Отим, що я тобі вчора купила. Чуєте!

– Чуємо! – відповіла за бабусю Її.

Мала притулилася до бабусі Олі і тоненьким голосочком запитала:

– Ба, а ми дружимо? Морозиво буде?

– Буде. Я вчора купила. З горішками. Поласуємо.

– Я буду їсти потрошку, як ти вчила. А горло в мене вже не болить. І температуру міряти не треба. Хіба, що трішки.

– Не будемо. Ні трутним, ні електронним.

– З ртутними я з дитинства не дружу. Ти ж знаєш. Вони розклеюються у моїх руках.

– Гаразд. Що новенького у світі? – змовницьки підморгнувши, продовжила розмову бабуся.

– Щойно тут були разом дві мами, дві доні і одна бабуся. П'ять. А нас всього троє. Рахувати я вже вмію. Ось така новина.

– Ого... Розсмішила. – Бабуся щиро, голосно розсміялася, аж сусіди почали визирати з вікон. – Тепер моя черга. Дідусь передавав привіт. З плавання він повернеться за тиждень, але поштою прислав тобі справжній морський подарунок. На кораблі без цього ніяк. Казав щось дуже цікаве і корисне.

– А де ж мій подарунок?

– Завтра отримаємо. А твій Костик... Тобто Ктататик. Одним словом, цей хлопчик переїхав до іншого міста. Його тато отримав нову роботу. Підвищення. От добре. Все обійшлося. Ми всі тут у дворі почокались. Навіть я трішки... Що то була за дитина, – вона виразно промовляла ім'я Ктататик, ніби підкреслювала своє особливе ставлення до цього хлопчика, не приховуючи гарного настрою, який щойно у неї з'явився в зв'язку з приходом Її.

Мала намагалася їй заперечити. Їхня розмова почала нагадувати суперечку двох подруг.

– Спокійний, розумний хлопчик.

– Та він цим спокоем усіх дітей в дворі причарував. Грали у якісь божевільні ігри. Як то кажуть в тихому болоті чорти живуть. А тепер ще й сумувати будеш?

– Буду! Вже сумую. Він найкращий!

– Не сумуй. Мабуть він тобі подобається... Підростеш. Станеш дорослою. Знайдеш свого Ктататика. Колись... Я тобі правду кажу. Якщо не забудеш, – намагалася заспокоїти свою онучку мудра бабуся-княгиня.

– Ктататик – мій найкращий і єдиний друг. Хоча й дражнив мене ірискою, але він добрий і не дурний. Навчив, як з поганих людей робити хороших. Треба вказати на них вказівним пальцем, промовляючи чарівне слово. Одного разу ми спостерігали, крізь паркан, як на вулиці дядько сперечався з тьотєю. Може вона його наречена, чи ще хтось. Дуже кричав і хотів вдарити, а вона плакала. Костик показав на нього своїм вказівним пальчиком і сказав: «Жхсцчшщ!». Той відразу й замовк, аж пришик. Став посміхатися. Потім поцілував ту тьотю.

– Молодець... Як добре, що він переїхав. А я й не знала, – хитаючи головою, занепокоєно прошепотіла баба Оля.

Її продовжила розповідати бабуні свої плани на найближче майбутнє:

– Я буду вчитися дуже швидко. Закінчу школу за вісім... ні, за сім років. Відразу стану дорослою і гайда шукати Ктататика. Знайду його. Потім буде видно. Головне знайти його.

– Чого доброго, а такі рано чи пізно дають самі про себе знати. Аби тільки він не почав тебе шукати...

– Знайду. Побачите. Ми будемо шукати одне одного одночасно і обов'язково знайдемося.

– Знайдетеся, – стримано сказала Ольга Фалімонівна.

– Ми одружимося. Потім у нас народиться донечка. Назвемо її Ірою, як мене. Ми будемо жити в казці, яку самі придумаємо. Ось. Будемо жити-поживати і все буде краще ніж ви можете собі уявити.

– Вірно. А поки що тобі треба рости і набиратися сили, то ж підемо снідати. Спочатку помий руки.

– Скільки можна мити ці руки? Ба, а мої руки вже не хворі. Не кольоровішають. Тільки коли мене дістають всілякі дурні.

– От і добре. Лікарі правильно попередили, що це вікове і згодом минеться. Переростаєш.

– А снідати не хочу. Я вже дома їла вівсянку.

– Я все зрозуміла. Їсти треба в апетит, – повчально промовила Ольга Філімонівна. – Не хочеш їсти? Добре. Тоді чекай морозива. Посидимо ще трішки. Чудовий ранок.

Вони сиділи на лавці. Її бовтала ніжками і посміхалася. У них обох був гарний настрій.

– Бабуню, розкажи мені будь-ласочка. Чому мене називають Її?

Бабуня деякий час вагалася, поправляючи окуляри в золотій оправі:

– Все просто. Невже тобі тато не розповідав?

– Розповідав. І мама. А ти сьогодні ще не розповідала, – мала так щиро посміхнулася, не залишивши бабусі іншого вибору, як в соте переповісти знайому історію. – Ну, будь-ласочка. Тільки не кажи, як татко: «Не їж мій мозок своїми питаннями».

– Моя версія така. Тато хотів назвати тебе Ірою, а мама Іридою. У першому свідоцтві так і записали подвійне ім'я Іра-Ірида. Але згодом шальки терезів

схилилися на сторону тата, бо перше слово, яке ти промовила було «тато». Тому й поміняли твоє свідоцтво, хоча цього не варто робити. Навіщо таке затіяли? Ти ж народилася один раз, не два. У другому свідоцтві залишили тільки ім'я Іра. Мама поступилася... Коли ти була зовсім маленькою і тільки-тільки почала вимовляти більш-менш зрозумілі слова, на запитання: «Як тебе звати?», ти, не вагаючись, відповідала, щось схоже на: «Їі».

– Майже, як у тата з мамою. А можна змінити своє ім'я чи повернути перше?

– Можна. Підростеш. Отримаєш паспорт. Тільки міняй не міняй, а по батькові залишишся тою ж...

– Тато назавжди тато... Татусь Петрусь, – багатозначно сказала Їі. – Чому мама його іноді, коли сердиться, називає конюхом?

– Отакої. Всі були б такими конюхами. Він керує племінним коне-заводом... Підростеш, тоді все знатимеш. А дорослих треба слухати, – діловито сказала бабуся.

Їі заперечила:

– Треба, але ж не всіх. Вони бувають і п'яними, і хворими, і дурними. Своїх рідних дорослих, маму з татом, я й так слухаю.

– Молодець. Тільки ти могла таке придумати. Добре. Не будеш, то ходімо викинемо контейнер зі сміттям.

– Бабуню, домовилися. А де ти береш сміття?

– Воно саме десь береться. Або ж... Іноді доводиться купувати щось вкрай необхідне, а згодом воно саме стає непотребом. Жартую, – спохватилася Ольга Фалімонівна.

– Чур, викидати буду я.

– Кидати не треба. Сьогодні поставимо на цьому майданчику та й досить. Скоро має приїхати сміттєвоз.

Бабуня загадково посміхалася. Вона знала майже всі секрети своєї онуки. А окрім морозива мала ще дуже багато цікавинок:

– Тепер гайда до кактусів. Час їх поливати. Вони всі, як один, цієї ночі розцвіли. Справжнє веселкове диво.

– А мій? Опунція розцвіла? Її сьогодні не треба. Я вчора полила її медом, – сором'язливо зізналася її.

– Яким медом? – не приховуючи цікавості запитала бабуся.

– Горіховим, – хіхікнула у відповідь її. – Мені Ктататик казав, що від меду кактуси вночі світяться, а потім на них з'являються смарагдові горіхові іриски.

– Що мені з тобою робити? Тільки любити. Ходімо, сама побачиш. Твій кактус – найкращий. Розцвів, розцвів. Синя квітка. Чарівна, і пахне казкою... Буде смачнющий плід. Іриска...

Її за лічені секунди, здолала шістнадцять сходинок. Задоволена цим чудовим довгим ранком, стояла на другому поверсі, біля бабусиної квартири № 7.

– Синя!? – навмисне голосно перепитала мала.

Першим їй відповіло відлуння під'їзду:

– Синя! Синя! Синя!..

– Синя, – підтвердила бабуня, долаючи останню сходинку. Вона доволі швидко наздогнала онуку, бо була ще молодою не тільки душею. Її фізичній формі заздрили всі сусіди пенсіонери.

– Скажу тобі по секрету... Сьогодні ввечері, аж із Японії, привезуть твої улюблені сині троянди. Тато замовив на перше вересня.

– Троянди! – Її подобалося гостювати у бабусі, бо та ніколи не втомлювалася відповідати на її питання.

Без школи. Летаргія

– Доїш цей шматочок, моя люба, бо вночі буде за тобою ганятися... і не дай боже наздожене.

Осіння феерія... Перше вересня. Свято було десь дуже далеко. Я не пішла до школи. Проспала. Не змогла прокинутися. Намагалася, але даремно. Мое тіло нічого не відчувало, бо його температура знизилася до температури повітря у моїй кімнаті.

На плічках висіла святкова сукня, в якій я мала зробити перший крок до країни знань. Подорож скасовано... Білий портфель з рожевими метеликами, самотньо стояв біля столу. Букет синіх троянд так і залишився у прозорій вазі з холодною водою. Ці троянди тато замовив мені аж із Японії. Доставили їх вчора ввечері. Все було на своїх місцях. Окрім мене. Свято оминуло нашу квартиру... Натомість я потрапила в інший світ. Таким був для мене початок нового дня.

Згадала, вже якось зовсім по дорослому, казку про сплячу красуню. Але я ще зовсім маленька аби чекати принца з рятівним поцілунком. Тепер мені треба доводити собі, що я ще маленька! Думки відразу змінилися. Їх стало набагато більше. І вони вже мали інший стержень, ніж ті, які заповнювали мою свідомість вчорашнім вечором.

Все, включно з реально існуючими залишками мого життя, почало обертатися, змішуючись в одне різнокольорове місиво. Так продовжувалося до тих пір, аж доки чорний колір не став домінуючим, поглинувши всі барви.

Раптом мені здалося, що я на своєму, колись триколісному, велосипедику «Ракетка». Ні, це вже була справжня ракета на одному коліщатках. Одне замість трьох! Ракетка мчить просторами всесвіту в невідомому напрямку. Її несе течія безкінечної, бездонної ріки без берегів. Неосяжна невідомість гостинно запрошує мене в свої володіння...

Не центроване коліщатко крутиться з ледь чутним скрипом, схожим на: пача, мача, пача-мача... В ілюмінаторі морок раптом змінюється мерехтінням моєї нової казки.

* * *

Три доби до мого повного відключення від цього світу...

Я відразу подорослішала! Збулася моя мрія. Але, щоб отак!

Це відчуття вщерть заповнило мою свідомість. Дивно, але я тепер знала відповіді майже на всі свої, ще не озвучені питання. Зникла потреба цікавитись чимось новим. Весь спектр подій не підлягав критиці. Абсурд найвищої проби. Абсолютний апокаліпсис здорового глузду. Тільки споглядати і аналізувати. Та й у кого тут запитаеш? Я наодинці з собою...

Маленька доросла дівчинка Іра стала невірним свідком подій, які відбулися напередодні. Деякі фрагменти були зовсім нові – мабуть ранне, несвідоме дитинство. Все крутилося у зворотному порядку одночасно зі звичним плином часу. Секунда за добу, година за хвилину. Єдина багатовимірною картинкою, на якій я бачила одночасно рух мого життя у двох діаметрально протилежних напрямках з різною швидкістю.

Стан речей набував інших властивостей. Ніби хтось монтував фільм мого життя. Перемотував, прискорював і вуалював таємницями занадто важливі фрагменти, які не хотів виставляти на загальний показ. Іноді все мелькало з шаленою швидкістю, залишаючи неймовірний кольоровий, калейдоскопічний слід. Минуле і теперішнє переплелися між собою, даруючи мені шанс на існування у цьому вимірі без меж і часу.

* * *

Ось я стрибаю на одній ніжці, хизуючись перед своєю матусею. Вона поспішає. Їй треба достойно виглядати самій і мене зібрати в дитсадок. Аж ось вона нахилиється так близько до мене. Гладить по голівці і цілує у щічку. Я відкриваю очі і впізнаю саму себе! Мабуть коли я виросту буду, мов дві намистинки схожа

на неї. Я дивлюся на себе. Незвично! Споглядаю ту, яка дивиться на мене. І та інша – це я сама.

За мить все змінилося. Я стою біля відчиненого вікна. Щойно був дощ... Саламандру я знайшла на підвіконні. Мама завжди відкривала вікна опісля дощу аби свіже, насичене киснем повітря наповнило всі кімнати квартири. Скалічена тваринка нерухомо лежала на самому краечку і здавалося ось-ось має впасти на підлогу. Передніх лапок у неї не було, натомість поряд лежало два біленьких крильця. Її здалося що саламандра мертва. Я не злякалася. Сміливо взяла істоту до рук. Та, відчувши тепло, поворушила хвостиком. З тих пір саламандра живе в розділеному навпіл металевій сіткою акваріумі, разом із золотою рибкою Тосею...

* * *

Моя кімната... Все у моїй дитячій нагадує пересічну реальність, при звичаєну для простоти сприйняття, окрім двох дрібничок. Тут не було механічного годинника зі стрілками і розеток.

Механічний годинник зі стрілками, бачте, відволікає дитину від нормального розвитку. Буцімто такі годинники додають невпевненості. Час мовчазний і беззвучний. Його треба бачити відразу, без зайвих обчислень. Від таких приладів одні неприємності. Так думав тато Петро. Один з таких годинників став причиною дуже небезпечної ситуації. Тепер над столом Її висів електронний хронометр на батарейках, який висвічував час зеленими світлячками.

Відсутні розетки – сувора заборона мами Фані. Їх зняли опісля прикрого непорозуміння. Нещодавно дівчинка Іра, тобто я, розібрала годинника аби змайструвати з отриманих деталей механічного чоловічка. Вистачило тільки на половину. Іграшка несподівано ожила, щойно Її поклала створіння на стіл біля розетки. В отвори розетки потрапили його довгі антени, що спричинило цю небезпечну пригоду.

Мов святкові феєрверки, різнокольорові іскри розліталися врізнобіч, але Її не злякалася – навпаки відразу кинулася рятувати іграшку. За мить, мов зачарована, Іра дивилася на кольорове диво, тримаючись за розпечену до червоного залізачку, яка почала енергійно рухатися чи то від електричних імпульсів, чи то від напруження м'язів малої пустунки. Електричні розряди не завдали їй шкоди. Хіба що на пальчиках залишилися ледь помітні сліди від

точкових опіків.

Своєчасно до кімнати нагодилася мама Фанасія.

Все обійшлося «малесенькою» неприємністю. Механічний чоловічок розпався на дрібні обгорілі часточки. А ще по всьому будинку згоріли ввімкнені електроприлади.

Відбулася і дивна зміна. Як виявилось згодом, опісля електричної пригоди, мікрофлора шкіри, а особливо рук малої, знову набула здатності змінювати кольори.

* * *

Фізично мої очі тепер бачили тільки тьмяне рожеве світло, яке пробивалося крізь повіки. Вдень – щось схоже на густючий рожевий туман. Вночі – морок і ледь-ледь помітне мерехтіння смарагдових світлячків електронного годинника. Але інше бачення занурило мене на таємні глибини моєї підсвідомості.

Цікаво споглядати себе і бути учасником подій. Я бачила себе не, як маленька дівчинка!!! Це була я, але приблизно три дні тому. Така реальна і жива. Дівчинка Іринка – це я! Мені дуже подобалося стояти на правій ніжці і виголошувати свої дитячі промови. Ліва була зігнута в колінці, таким чином, щоб п'ятою дістати стегна. Про всяк випадок, для рівноваги вона притримувала її ще й рукою. Вона, як їй здавалося, по дорослому поводила себе під час розмов зі старшими.

Стояла на одній ніжці, а лівою рукою активно жестикулювала, ніби допомагала своїм словам скоріше дістатися вух співрозмовника. Іноді вказувала вказівним пальчиком на предмет чи подію, чи ще щось. Співбесідник довго не витримував такої розмови, тому завжди за звичай погоджувався зі всім, що говорила її.

На будь-яке запитання дорослого, який здавався мені занадто зарозумілим, жартом відповідала: «Я не знаю, я – ще маленька». Навіть якщо це було конкретне запитання. Чи хотів хто знати скільки мені років. Або ж чи подобається ходити до дитячого садочку. Деякі вважали мене дивною. Оцю дівчинку Іру.

* * *

Дівчинка Іра у відповідь на чийсь образу відразу показувала язика або ж погрожувала кулачками, примовляючи: «Зараз отримаєш від мене на горіхи оцими кольоровими кулачками».

Так, кольоровими. Справа в тому, що опісля пригоди з розеткою мені здалося, що я не звичайна дівчинка Іра, а казкова кольорова принцеса Її. До мене повернулася здатність сяяти барвами безлічі веселок. А може не тільки здавалося. Я вирішила нікому про це не розповідати. Навіть мамі й тату.

Тепер ця подія відбувалася виключно в екстремальних ситуаціях. Дівчинка починала сяяти барвистим світлом. Це перетворення починали бачити ті опоненти, які ставали винуватцями чарівних перетворень. Деколи було достатньо й цього аби заспокоїти зухвальців. Опісля таких пригод вони чомусь нікому не розповідали про побачене...

* * *

Справа в тому, що й раніше у мене, час від часу, змінювався колір шкіри. Ця дивина почалася на сьомий день опісля народження. Мерехтіння яскравих кольорів нагадувало дивний калейдоскоп у якому тисячі веселок, переплетених у дивні мережива. В цей час маленька дівчинка посміхалася і промовляла чудернацькі звуки. Не вистачало тільки зеленого кольору...

Того ж дня коли веселкова дівчинка промовила своє перше слово «тато» у дивовижному сяйві з'явився ще й зелений колір. Тепер був повний комплект. Яскрава веселка!

Відтепер неймовірну веселкову гру світла могли бачити не тільки мама з татом. Нарешті! Вони ж бо мало кому розповідали про це диво аби їх мали за нормальних людей. Дівчинку Іру лікарські комісії визнавали цілком здоровою. Ця особливість залишалася за межею сприйняття дослідницької спроможності відповідних спеціалістів.

Її почала сприймати реальність, як казочку про подорож у незвідані світи своїм велосипедиком – ракеткою на одному коліщатках.

Хоча зміна кольору іноді була продиктована звичайними побутовими подіями, як то миття рук. Чи то хлорована вода була винуватицею, чи яскраве вранішнє сонце могло примусити ні з того ні з сього перефарбувати у всі кольори веселки дівчинку Її.

Можливо справжньою причиною слугувала нещодавно, відкрита нею зірка Пачамача, яка з'являлася на просторах всесвіту коли цього хотіла Її. В певний час, чергова порція променів якої, досягала планети Земля. Ця подія відбувалося доволі часто і переважно вранішньої пори. Чи навпаки, спочатку – події на Землі, а потім зоря з'являлася коли їй заманеться, а все інше потім. А можливо всі ці події співпадали. Отака невизначена круговерть.

* * *

Біль, холод, тепло, світло втрачали свій вплив на мою свідомість. Зв'язок із зовнішнім світом набув інших ознак. Тільки ледь відчутні запахи ще трішки дозволяли моему тілу орієнтуватися в просторі.

Навіть ракетка зупинилася. Вона доставила мене до першої зупинки ще не існуючих маршрутів. Тут маю отримати перепустку в новий світ і озирнутися аби ще раз побачити своє тіло...

Раптом я чітко почула, як тато намагався мене розбудити, але даремно. Того дня мене будив тато! Чому?

Як би мене першою будила мама, то цього б жахіття не сталося. Хоча, навряд.

Потім мамин голос. Спочатку спокійний. Вона намагалася, своїми чарівними словами повернути мені життя. Марно. Згодом все перетворилося на плач і зникло...

Деякий час я думала, що це такий сон. Якийсь страшний, чужий сон, увірвався в мою казку. Тому прийняла все, як гру. Гра у нову гру швидко закінчилася. Звуки і запахи почали розчинятися в тиші. Останнім зник запах синіх троянд. Натомість невідома темінь з маленькою, ледь помітною зеленою цяткою – зіркою. Це була моя зелена зірочка Пачамача. Лише вона була зі мною в цій невідомості.

Тільки я та моя зелена зірка. Ота, перша з перших. Найперша у всесвіті. Вона дуже далеко. Так далеко, що навіть уявити неможливо, тільки намагатися... Ідеального, досконалого зеленого кольору.

Нарешті мені стало справді страшно... З маленької дівчинки я відразу перетворилася на дорослу істоту невизначеного віку, та ще й без тіла...

* * *

Знову відчула запахи. Троянди. В кімнаті пахло свіжими... синіми трояндами. Так, вони пахли по особливому, прикрашені тонкими нотками ледь вловимих ароматів моєї уяви.

Звуки з'явилися не відразу. Здалося ніби вони виникли із пахоців моїх улюблених троянд. Розгойдана вранішнім вітерцем, злегенька поскрипувала відкрита квартира. Було добре чути, як поспішають до школи діти. Вони жартували, сміялися... З ними мала бути і я.

Вересень. Я не пішла до школи. Перший раз до першого класу. Я мала б старанно виконати домашнє завдання. Спочатку записати в чернетку, а потім начисто виводити букви в зошит. Ні, я б їх не писала, а вимальовувала...

«Наташенька! Давай, швидше! Ми запізнюємося!», – ці останні, почуті мною слова, сказані сусідським хлопчиком своїй сестричці, стали запрошенням у абсолютну тишу.

Потрійна тиша. Абсолютний вакуум в кубі. Тіло зникло. Невідомість, беззвучним відлунням мороку заповнила мое ество. Почалося мое інше життя.

Так обірвався зв'язок із зовнішнім світом.

Комп'ютерна гра. Пачамача

Вона запитала у Майбутнього:

– Який день сьогодні?

Наступного дня отримала відповідь:

– Вчора була п'ятниця...

Чорний колір змінила нова реальність насичена абсурдними парадоксами. Чітке і яскраве, але невидиме... і схоже на комп'ютерну гру про пригоди у магічних світах.

Порядок речей, на диво, здався мені дуже логічним. Мое минуле розлетілося на друзки. А теперішнє пропонувало аж занадто екстремальні умови. Я була, але мене не було! Майбутнє пропонувало тільки відповіді на загадки, які я ще не придумала. Ні тіла, ні свідомості і одночасно абсолютна здатність усвідомлювати це. Нажаль, керувати нею я не мала можливості. Все відбувалося всупереч моїм спробам завершити це божевілля. Інші форми, химерні персонажі. Щось зовсім незвідане, але не вороже, відмінне від вже існуючого в моєму світі.

* * *

Першими з'явилися кольорові невидимі миші. Висунули свої вусаті носики із чорних дір мороку, приношуючись до моєї появи.

Вони швидкі та хитрі. Дарма, бо хитрі до певної міри. Напрочуд легко попадалися у мої пастки...

Поки я поселяла у скляний слоїк червону мишу з мишоловки, відчувала, як інші шість, присутніх у цьому об'ємі, спокушені наживкою, чекали своєї черги. З нетерпінням і тремтінням очікували тієї миті, коли можливість буде накинутися на згубну поживу.

Знову налаштувала мишоловку на автоматичне спрацювання. Наживкою цього разу була солодка цукерка іриска. Розраду тепер мали ці кольорові миші. Безпрограшний варіант. Наперебій ринули назустріч спокусливій смакоті. Тепер вже шість їх вовтузилося в скляному полоні. Останньою вкусила наживку зелена миша. Принада важливіша за життя. Причина в незнанні. Достоту зрозуміле для

них означене пахощами.

Тільки-но я хотіла вкинути й цю мишу у слоїк, як раптом мою забавку обірвав чийсь голос. Від несподіванки я відпустила її. Зелена вертихвістка обернулася на зелений горішок і відразу зникла, не оминувши прихопити з собою цукерку...

Натомість я почула чийсь приємний до солодкого голос:

– Вітаю з летаргією... Тут діє система подвійних стандартів: вхід один, а виходів два: додому чи у невідомість. Шанс вийти звідси мізерний, але він є і доволі простий. Хочеш, називай мене Пачамачею.

– Це все сон! Зараз мене розбудить мама Фаня! – я спробувала криком заперечити цій невидимій істоті, не приховуючи роздратування від втрати зеленої миші, яка перетворилася на горішок. – Не хочу я спати!

– Це не сон... «Зараз», на разі, звучить якось невизначено. Тобі, хочеш-не-хочеш доведеться пристати на мою пропозицію.

Я трішечки оговталася, тому спробувала гнути своєї:

– Захочу, то й сама прокинутися зможу. Піду сьогодні до школи, бо я вже доросла.

– Доросла, доросла. Тепер аж занадто... Ніхто й не заперечує.

– Зараз відкрию очі і ти зникнеш.

– Знову «зараз»... Ти, до речі, вже невидима. Хочеш станемо нормальними і подивимося одне на одного?

– Хочу – не хочу. Це від мене не залежить.

– Добре. Іч яка... Тримай краще смарагдову кульку, доросла ти моя. Розжуй і проковтни. Та й чекай собі спокійно отого «зараз»! – ці слова промовила дуже гарна напівпрозора, майже гола, жінка з жмутком зеленої трави на голові замість волосся. – Ти бачиш мене? Тільки не обманюй, бо я тебе наскрізь бачу.

Навіть знаю чим ти й дихаєш.

- Хто б казав про наскрізь. Якщо ви гарні, напівпрозорі, а ще... майже без одягу – бачу.

- Одяг? Хоча... На тобі, до речі, дуже гарна біло-зелена сукенка.

Тут я дійсно побачила на собі гарну сукенку. Дуже схожу на мою шкільну форму.

- Ще б пак! Нарешті ти трохи заспокоїлася.

Пачамача одягнена в дивне вбрання. Воно ніби було на ній і водночас – ні. Якщо рахувати за одяг сухе горіхове листя, яке ніби навмисне обліпило її гарне тіло, прикривши сороміцькі місця.

Вона дістала з-за спини якусь дивну пляшку, в якій літали зелені кульки. Їх було дуже багато. Жінка витрусила декілька. Вибрала навмання одну з них і люб'язно мені запропонувала. Я вирішила не ризикувати, тому спробувала чемно відмовитися від частування:

- Не люблю я пігулки. Скуштуйте краще ви.

- Це не пігулки, а смарагдові кульки. Можеш називати їх горішками. Я вже вдосталь поласувала цими кульками свого часу, – загадково посміхаючись, почала виправдовуватися красуня.

- Про це знаєте тільки ви. Всі пігулки гіркі.

- Не всі. Тобі треба повторювати двічі?

- Не знаю...

- Чого ти? Не ображайся. Ця, не гірка. Смачнюча... На смак, як горіхова іриска. Не пожалкуєш. Починай жувати. Та не пігулки це, – улесливо відповіла напівпрозора жінка.

Я нарешті наважилася скуштувати.

– Справді... Схоже на іриску зі смаком грецького горіха, – відповіла я Пачамачі.

Насправді смак у цієї кульки був неперевершений. Казковий аромат вартий всіх чудес світу. Таких кульок я ще ніколи не куштувала. Мабуть мені і всіх пігулок із цієї дивної пляшки було б замало.

– Жуй, жуй. Отак. Правильно, без цього далі ніяк. А жувати доведеться ого-го. Тут ти нікому не треба, окрім самої себе... та й то не завжди.

Я тихцем проковтнула іриску, а сама час від часу вдавала ніби продовжую жувати. Нічого не змінилося. Тому я спокійно продовжила розмову:

– Я маю бути у школі. Пусто у вас яюсь. Порожньо. Тільки звуки, миші та ви із своїми вибриками. До речі, зелена миша перетворилася на горішок і втекла...

Пачамача у відповідь посміхнулася:

– Впіймаеш, згодом. Можливо, навіть не тут і не за цієї днини, а вже там – дома... Вона й буде твоїм білетиком у твій новий світ... Швидко ти впоралася з кулькою. Та нічого можна й так. Давай-но перейдемо на ти.

Замість відповіді мені спало на думку просто кивнути головою.

– Миші, кажеш? Кольорові... Це звичайні місцеві лабораторні миші.

– Мабуть я відпущу й інших, – перебила я Пачамачу.

– Правильно. Хай чекають на нових відвідувачів.

– Нових?

– Нових, – передражнила мене Пачамача. – Це не вигадка, не сон, не ілюзія, не марення, не хвороба... Це твоя нова реальність, донечко моя.

- Навіть не знаю яка я тепер, де я, хто я, але я не твоя донечка.

- Може моя, а може й не моя. Знову одне й теж. Читай по губам: Пачамача. А твое ім'я Іра.

- Пачамача... Я так назвала мою зірку. Я сама вигадала їй ім'я. А ще так скрипить коліщатко на моєму, колись триколісному, велосипедику. Тепер він ракетка на одному коліщатку. Я на ній сюди прилетіла. А ще була у мене лялька Шуша з пакетів і горіхового листя. Може ви Шуша?

- Ні, Пачамача. Я твоя зірка. А ти Іра.

- Зірка? Свое ім'я я пам'ятаю. Її або Іра. Мабуть так, але мала б бути Ірою-Іридою. Нудне й довге ім'я. Щоб і мамі й тату догодити. А ти часом не Смерть?

- Добре. Слухай. Тут, а взагалі і там... немає ніякого розподілу на смерть та життя. Я контролюю те, що ви всі називаєте цими словами.

- Хто ж ти насправді?

- Я дно і вершина об'єднані в одне єдине. Одним словом. Я - Пачамача. Повторюю...

- Ви доволі часто вживаєте оце слово «повторювати». Мабуть воно до вподоби... Таємниці. Де я і з ким розмовляю? Виявляється замість сказати все відразу треба трішки познуватися.

- Тут можна навіть брехати, - раптом заявила Пачамача, - Це не вважатиметься злочином. Тобі просто-на-простовсе ніхто не повірить. Ха-ха. Тут все твое і про тебе. Чи може сама собі збрешеш?. Ха-ха. Можеш сміятися над моїми жартами. Тут все й так дадуть і навіть більше, ніж тобі треба.

- Зрозуміла, - навіщось ствердно відповіла Пачамачі. - Я й не думала брехати, бо поки що не відрізняю ваших жартів від ваших не жартів.

- Її, ситуація така собі, не аби яка. Справа в тому, що ти живеш кожне своє життя не так, - дуже серйозним тоном заявила Пачамача.

– Тепер взагалі нічого не розумію, хоча згодна. Погоджусь аби ви мали спокій. Про що взагалі йдеться? Перед вами маленька дівчинка, – я говорила, але вже з великим сумнівом. – Мені треба до школи. – З кожним словом я відчувала, що починаю озвучувати не властиві мені думки, якісь дійсно аж занадто передчасно дорослі.

– Ти не маленька. Тут нема маленьких чи великих. Цілковита людська рівність. Не перебивай, не опирайся та пливи собі цією рікою. За одне єдине своє життя тут і там ти проживеш скільки життів, скільки сама побажаєш. Яким чином? Скажу.

– Хто зможе витримати почуте? Мій орган, в якому народжуються думки, відмовляється розуміти і скоро перетвориться на твердий горіх. Здаюся. Згодна. Краще вже хай щось відбувається.

Пачамача спокійно продовжила:

– Вже відбувається. Слухай далі мою казку. Для тебе є вхід і вихід... Третього варіанту не існує, якщо ти вже ввійшла кудись. Хоча, можна лишитися назавжди. Але визначитися з вибором рано чи пізно доведеться. – Чомусь аж занадто сумно резюмула Пачамача.

Я вдала ніби пристала на її поради:

– Хто б сумнівався. Просто, як є і нема. А про назавжди... Якось тупо. Можу типу треба, але страшно чи якась інша причина.

– Забудь. Краще збреши щось. Хоча – ні. На ось. Ознайомся з манускриптиком, – аж занадто зверхньо кинула Пачамача.

– Манускриптик? Де він?

– Ти й досі думаєш словами. Не намагайся запам'ятати буквально новий рецепт свого мозку. Рідкий агрегатний стан свідомості! Все тече. Все змінюється.

– Почуття гумору – це норма. Тим більш, що сміх покращує циркуляцію крові. Тим самим подовжує життя, – я спробувала трішки зняти серйозність з обличчя

Пачамачі.

– Нарешті ти збрехала. Розумнице ти моя. Достойно. Почуття? Теж невдовзі маеш забути. І гумору, і інші. Але якщо ти без них зовсім не зможеш, то будь ласка. Згодом сама все зрозумієш. Зоставиш тільки зовнішні прояви. Симуляція в разі необхідності. Підкресли для себе щойно сказане.

Я вже не звертала уваги на копітке марнослів'я Пачамачі. Плила за течією і це мені почало подобатись. Слова перетворилися на чарівну мелодію.

– Забудь тих, хто повторював тобі повсякчас: «Божественна еманация». Виживає не найсильніший. Залишається переможець. Слабкий він чи сильний не матиме сенсу. Зміг збрехати й обдурити собі на користь – маєш сенс. Криптографія для безумства розуму. Видряпай лише одне слово на своїй свідомості – Я. Вклонись собі і досить.

– Щось... не те. Хоча заперечити не можу. Все вірно. Але брехати кепська права. Равно чи пізно вилізе з одного місця.

Раптом я помітила білу хмарку, яка почала розпадатися на дрібні часточки, схожі на літери. Ті, в свою чергу струнко шикувалися у стрічки. За мить переді мною з'явилася кольорова книжечка без картинок, але з назвою на кожній сторінці: «Закон одинадцяти дев'яток».

– Пачамачо, а тебе часом не цікавить чи вмю я читати? – я сама схаменулася від цієї думки.

– А чи вмієш ти читати, шановна її? – посміхаючись, промовила Пачамача.

Я відразу відповіла:

– Вмю, але тільки по складах.

– Є нагода навчитися пристойно читати. Заодно освоїш хімію, математику, біологію і ще багацько яких дисциплін. Якщо все буде добре, то в школі буде легше й швидше... Будеш ковати знання, мов смачні цукерки і живити мозок аби бути не така, як усі.

Книга сама себе почала повільно гортати, пропонуючи мені свій зміст: «Конструктор тіла. Практичний курс невідворотних помилок. Варіант розвитку від паразитарної ембріональної форми до невизначеної форми. Здатність до розмноження ще не ознака вищої форми. Доведи анатомо-фізіологічні константи до ідеалу. Є певні вимоги. Одна з них – площа поверхні твого тіла повинна дорівнювати площі твоїх ста долонь. Одна долоня – 1 % від загальної площі тіла. Сім фрагментів: голова – 9 %, кінцівка верхня (2) – 9 % + 9 %, кінцівка нижня (2) – 9 % + 9 % + 9 % + 9 %, тулуб – 9 % + 9 % + 9 % + 9 %, промежина – 1 %. Кожен фрагмент дорівнює певній кількості зон. Кожна зона – дев'ять площ однієї долоні. Крім однієї – дванадцятої. Її площа – одна долоня – 1 %. Це – промежина. Ще одне... Площа твого тіла приблизно = 16000см².

Стислий перелік основних складових людини: голова – 1 шт.; рука – 2шт.; нога – 2шт.; тулуб – 1шт».

Дивний текст... Уже прочитане розпадалося на слова, які повільно падали навколо мене, перетворюючись на своє значення. Відкарбувавшись у моїй свідомості слова безслідно зникали. Це дивовижне дійство тривало невідомо скільки часу. Мені здалося, що минула чи не ціла вічність.

Дочитавшись, книга закрилась і зникла.

Я під враженням прочитаного, вибухнула безглуздими запитаннями. Хоча мене не цікавили відповіді. Вразив не сам принцип, а невідворотна необхідність самій виконати всі ці настанови:

– Ти насміхаєшся? Що це за набір детальок? Голова, рука, нога?

– Заспокойся. Така груба градація матеріалу має свої принади і навіть таємниці. Це ж просто глина. Так зрозуміліше?

– Глина?

– Для необізнаних – так. Аби вони відразу зрозуміли і не бідкалися. Всі тонкощі з'ясуєш поступово під час процесу. Не матимеш це за таємницю чи за недоступність вищого розуму... Всі регуляторні механізми біо-конструкцій керованих свідомим автоматизмом підвладні одному закону. Побожне життя юродивого... Життя починається з першим поштовхом серця.

- Добре коли ти поряд. Тіло, тіло... А, як же інтелект і, в кінці кінців, душа?

- Буде тіло, буде й душа! Інакше, все втрачає смисл. Затям собі!

- А що далі, опісля тіла?

- Про це згодом...

- Ми з тобою теревенимо про якісь дурниці. Тільки час гаємо. Її відчуває прохолоду і хоче спати, - я вирішила трішки відпочити від нудних, надокучливих слів цієї, обліпленої горіховим листям жінки.

- Теревені, кажеш? Прохолода? Спати? Мене не обведеш навколо пальця. Так має бути! Я не ловлю час годинниками. Тут зовсім інша щільність. У твоєму світі вже минув рік, відколи ти тут казуєш...

Вибір. Слухай

- Де у рибки вушка?

У мене не було вибору. Я тільки й могла, що невтомно і невимовно протестувати. Перебіг подій мав дуже невизначений статус. Мені доводилося безперервно вислуховувати безкінечні теревені. Майже нічого не відбувалося... Знову й знову я мала виконувати чиюсь волю.

Єдине, що мене надихало на хоч якусь надію, це - обіцянки про мое повернення додому. Я мала все приймати на віру.

Голос, цієї обліпленої горіховим листям жінки, був для мене єдиною ознакою мого порятунку:

- Так-от... Ти хотіла знати якими будуть казки майбутнього.

- Не те, щоб аж занадто, але цікаво.

- Вважай, що ти сама на разі у такій казці. Дослухайся, дивись, будь нею сама... Невдовзі побачиш, як виглядає звук мого і твого голосу. Коли набридне скажеш мені. Житимеш в ній рівно стільки, скільки зможеш витримати. А ця казка продовжиться і опісля твоєї летаргії... якщо все буде добре.

- А чому я маю тобі вірити?

- У тебе немає вибору. Спробуй сама відповісти на своє ж питання.

- Я мабуть...

Пачамача перебила мене. Мабуть не даремно, бо відповіла на мої питання, які я їй не встигла озвучити:

- Буде в тебе дитинство. Не бійся. Витримаєш цю частину казки - вважай себе народженою вдруге. Заспокойся... Кажеш тобі стало холодно? Ось, тримай мішечок. В ньому зелені рукавички. Схожі на справжні руки. Заспокойся, вони іграшкові, але живі. Не буди їх поки що. Просто одягни. Зараз тобі буде зле. Вони зігріють тебе. Ними ти потім маєш доторкнутися до Пачамачі. Тоді вона стане тобою, а ти нею...

Вона вручила мені прозорий целофановий пакет. В ньому дійсно знаходилися рукавички дуже схожі на справжні зелені руки!

- Чекай. А ти ж і є - Вона!

- Не перебивай. Вона, я... Я - це ти, а ти - це я. Ха-ха... Треба ж тобі побачити приблизний варіант своєї досконалості. А ти як думала отримати можливість існувати поза часом і простором? Слухай уважніше. Я - це ти, а ти - це я і навпаки. Тому я можу відразу, всупереч закону, створити рівну собі, а ти ні, бо ти ще не я. Ха-ха...

- Мені холодно! Не знаю, як це, але відчуваю нестерпний біль. Він стискає мене. Я скоро зникну.

Мені стало зле. Я втрачала зв'язок навіть з цим примарним світом. Відбувалося щось неймовірне. Я почала зменшуватися і зникати...

- Одягай швидше рукавички. Не зволікай!

Я дослухалася поради. Подіяло! Мені відразу полегшало. Приємне тепло повернуло мене в знайомий стан.

- Заспокойся, ти тепер в надійних руках. Скоро розтанеш, якщо будеш слухняною. Розгадаеш головоломку. Доторкнешся до Пачамачі і вважай, що впіймала зелену мишу-горішок. Будь здорова. Два виходи перед тобою. Хочеш, спочатку додому - у дитинство, а вже потім у невідомість.

- Хочу додому... А де твоя головоломка?

- Вона вже розпочалася, щойно ти мене зустріла. Головоломка - це і є твоя казка майбутнього. Проста-простісінька. Вона є і її немає одночасно. Поки ти холодна, маєш знайти все зайве для себе. Уважно дослухай її, бо тобі доведеться в ній жити і опісля летаргії. Якщо все буде добре... Чи це вже говорила. А втім зайвий раз не зашкодить.

Дідок. Бабуня

«Душа прагне зла або ж добра. Тілам аби лиш сите літо».

Головоломка чи казка, чи незрозуміло що зовсім не мала продовження. Тільки якийсь аж занадто безглуздий початок...

Пачамача на деякий час зникла. Тепер чула тільки її слова. Вірніше не чула, а бачила їх у вигляді яскравих зображень.

Переді мною виник геогліф Дідка - гігантський багатовимірний лабіринт з барвистою назвою посередині «Дідок», що нагадував обриси людини. Там все нудне і цікаве одночасно. Щоб розгадати його я маю пройти весь ритуал. Почала

ходити навколо аж поки ноги не втомилися. Відпочила трішки і знову... Так три рази поспіль. Мабуть заблудилася!

Щойно я це усвідомила, як казка знову перетворилася на суміш справжнього голосу Пачамачі і яскравих картинок:

«Набридне – йди геть у невідомість. Тільки невеличка проблемка виникне... Продовжуватимеш опісля знову з того місця де починала. Отака дрібничка. Все з самісінького початку. Йди слідом за Дідком, але ні в якому разі не попереду нього. Попереду – ні в якому разі. Тоді зіткнення з ним невідворотне.

Він розкидає пригоршнями морок де має пройти. А там де пройшов кидає дешицу світла варту пригоршні мороку. Дідок, насправді – це володар ідеалу Людини. Не раджу недооцінювати його. Він не якийсь там пустопорожній істукан для поклоніння.

Те місце потребує особливого уваги. Пуп геогліфа – Контрольна відмітка часу. Навколо нього зайвого вистачає. Її охороняє Бабуня.

Шлях виявиться заглибоким для тебе. Його слід – прірва без ознак меж. Не бійся і зроби перший крок через край. Або бійся... Як захочеш, але зроби перший крок. Глибина зустрине тебе привітно. Дістанешся свого дна неушкодженою.

Тільки-но відчуєш під ногами опору, знову станеш собою. Все стане на свої місця, задалегідь визначені головоломкою. Ось тому йди там, де щойно пройшов Дідок. Рухайся в такт своїм потребам і бажанням. А згодом станеться те, заради чого все і відбувається...

Хоча, як би ти потім не йшла все одно будеш позаду, а тобі здаватиметься – ніби вже попереду. Це – ілюзія твоєї бездоганності. Закономірна властивість твого розуміння. Здобудеш особливий хист. Особливо не захоплюйся. Він не зійде з шляху, а ти можеш потрапити ненароком на хибну стежку. Блукатимеш манівцями. Потрапиш у безвихідь і знову проживеш життя невігласа.

Головоломка існуватиме завжди. Кожного разу розгадка для тебе буде іншою. Ще дрібничка. Ніколи не закривай очі. Завжди тримай їх відкритими. Закриєш – втрадиш можливість розрізняти кольори. Зважся на це без прелюдій. Не занедбуй себе даремно».

– Чому ти мене повчаєш? Навіть у моїй власній казці... Прелюдій...

– Не повчаю, а доводжу до твого відома варіанти. Думаєш, якщо в тебе в руках зелені руки, то ти вже не аби хто?

– Я й не хизуюся. Мені вже краще. Тримаю їх аби не згубити. Звідки я знаю чи можна тобі довіряти. Я навіть дорікнути тобі не зможу. Тільки вірити і край...

– Ото ж бо й воно! Приймай одностайне рішення з собою. Іншої дороги, для тебе нема. Я тебе дурити не збираюсь. Забагато честі для тебе. Яка мені користь від цього. Один клопіт.

– Просто вірити тобі... Яке безглуздя.

– Вір мені. Бо більше нікому... Ледь не забула. Мені наказано передати подаруночок для тебе.

– Знову подаруночок?

– Дідок піклується про тебе... тримай.

– Що це? Воно не живе та ще й не пухнасте...

– Облиш. У нього просто-на-просто відсутній мовний репертуар. Познайомся, це – твій новий мовчазний друг для твоїх мандрів – порожнє місце або пацюк Зомботько. Він одночасно друг бобра-охоронця спіяної яблуні. З бобром ти згодом познайомишся. Зомботько живий і неживий одночасно. Коли неживий – порожнє місце. Вважай, що він спить. Не будеш витратити час на догляд за ним і годування. Для того, щоб він ожив злегенька потряси його за лапку. Потім удай дзвіночок і скажи: «Дзінь-дзілінь». Тобі ж не звикати гратися неживими іграшками? Штучні опудальця з токсичних матеріалів...

– А якщо я відмовлюсь від... подарунка, – я спробувала зауважити самовпевненій Бабуні.

– Відмовляешся... Тобі ж гірше. Досить про пусте. Бери мовчки. Можливо він тобі взагалі не знадобиться. Пора.

– Зачекай. Я не зрозуміла... Що мені робити? Куди далі? – Чого це я так розгубилася?

Ця Пачамача таки вміє пудрити свідомість. Куди? Туди, куди я насправді збиралася – у невідомість. Чи спочатку додому?

Раптом все здригнулося і зникло разом з Пачамачею. Я незчулася, як вже поряд зі мною була якась Бабуня. Звідки я знала її ім'я і звідки вона тут взялася? Я заспокоїла себе. Скоріше за все я таки почала рухатися лабіринтом. А про цю примару мені товкмачила Пачамача. Бабуня – це ж пуп...

Бабуня, наслідуючи Пачамачу, спокійно продовжила:

– Бабуня я. Без сумніву... Тут всім прибульцям раніше робили розтин свідомості, муміфікували і спроваджували на досягання. Слабенькі і нікчемні були. А ти ще й досі тримаєшся. Гарзд, будеш тимчасово, моею донько-онучкою.

Я вдала ніби не помітила підміну. Хоча добряче злякалася, бо ця особа мала не досить привабливий вигляд. Я споглядала на неї, мов крізь пелену туману.

– Хай так. Ба, а Пачамача існує? – зненацька вирішила приголомшити цю мару.

– Не коректне запитання. Будеш надалі чемною, отримаєш хула-хуп – орбіту комети Щастя. Буде вічно кружляти навколо тебе аж поки не залоскоче аби тобі щастя досхочу. Ха-ха...

– Не треба мені твого щастя. Чому не коректне запитання?

– Зачомукати мене захотіла? Тут тобі не місце між небом і землею чи печера, що висить посеред всесвіту. Існує – слово не для цього об'єму. О. Отак, щоб зрозуміліше тобі було.

– Покажи, як правильно запитувати? Наступного разу не буду прискіпливою.

Витримавши коротку паузу Бабуня проголосила:

- Завжди, запитуй отак: «ПАЧАМАЧА Є!» – помпезно вигукнула Бабуня.

- Але ж це неправильно. Ти промовила ствердно, без запитальної інтонації. Навіщо мені кожного разу ставити тобі одне й те саме питання?

- Так треба. Крапка...

Я урочисто виголосила:

- Бабуня, а ПАЧАМАЧА Є!

- Правильно! Оце так запитала! Розумнице моя! Відповідь я тобі не обіцяла.

- Добре... Мені починає подобатися це безглуздя. Казна що і головне так серйозно, мов насправді.

- Ти новонавернена. Тепер маеш помолитися разом зі мною, – раптом наказала моя вибаглива співрозмовниця. – Молись, їі. Чула чи ні? Бий поклони! Я тобі діло кажу.

- Не вмію. Та й зайве це для мене, – невпевнено відповіла я Бабуні.

- Роби, як я!

- Та ну його, – навмисне нейтрально відповіла я.

- Веди себе відповідно. Розмовляеш так, ніби ти вже бабуся. Ставай на колінця і молись. Як не станеш, то покладу тобі до кишені чарівну монетку і забудеш для чого ти тут. Залишишся тут назавжди і так далі...

- По перше, ви спочатку створіть хоч якісь умови для цього. Де молитися. Немає ні верху, ні низу. Взагалі нічого немає. Зробіть хоч щось більш-менш зрозуміле.

Бабуня на мить затихла. Вона стояла нерухомо. Несподівано її силует став чітким. Почали з'являтися ознаки реального світу! Я відчула землю під ногами. Подув вітерець здіймаючи куряву. Ого! З'явилося світло. Мені здалося, що я прокинулася і стою посеред безкрайого степу...

Тепер я почула трішки інший голос. Слова цієї Бабуні вже звучали більш приемніше, але не без ноток вихвалянь:

- Просила - маеш! Але тепер і надалі...

- І так далі? А далі - це ж все по колу? - перебила я Бабуню.

- А я тобі за що? Ото ж. Краще молитися. Молись!

- Виросту, нагрішу, тоді й молитимусь сама без примусу.

- Виростеш. А поки ростеш, молись завчасно. Трохи більше галасу не завадить. Занадто тихо навколо. Хоча тут нема атмосфери. Нема чистого, нагрітого повітря для дихання таким, як ти. Нема навіть вакууму. Нічого немає. Немає немає.

- Не заплутуй мене своїми лякачками. Боюся й без них. Я чую слова сказані тобою. А я знаю, що звук зміна тиску повітря, - я навмисне вирішила змінити тему.

- Слова утворилися у тебе в голові мимо твоєї волі. А вже потім діяли, як звукові хвилі на твої вуха. Ти ж середовище яке-не-яке - субстанція... посередник між мною і тобою.

- Якись нісенітниці божевільного невігласа. Я сюди не приходила сама. Але піти звідси можу коли сама захочу. Мені поки що цікаво. Тому я вислуховую тебе. Ну добре... Ось дивися! Молюсь... І що це міняє? Я ж не вірю у те, що роблю. Не щиро молюсь.

Мені самій закортіло спробувати помолитися. Я ще ніколи цього не робила. Я стала на коліна і почала робити так, як показувала Бабуня. Повторила всі її рухи. Нічого особливого... Я не знала, що я роблю, тому мені кортіло добитися від цієї істоти смислу цього дійства.

– Хибні думки – твоя слабкість. Не лізь даремно на рожен і не вдавай буцімто сама собі даєш раду. Тобі ще потрібен поводитир. Дуреписько мале... Я супроводжую «сліпих», таких, як ти і знаю хто чого вартий.

Я стояла у пилюці. Себе я не бачила. Може й на краще. Але відбитки своїх ніг я чітко вирізнила. Їх тільки два. Слід двох маленьких ніжок. Ліва й права. Бабусиних слідів не було...

Під впливом цієї реальності я насмілилася суперечити вимогам про моління:

– Що міняє? Для мене – нічого. Хто ти така насправді? Жереб кину. Давай свою монетку. Якщо твоя візьме верх – помолюсь насправді аби відчепилася від мене. А втім, молишся ти сама собі! Дай мені краще снігу і цукру. Тільки справжнього – солодкого, теплого. А то підсунеш, як минулого разу холодне порожнє місце.

– Може морозива? – улесливо запропонувала Бабуня, на деякий час забувши за моління.

Навколо мене почали з'являтися сліди від ніг бабуні! В такт словам, вони один за одним утворювали коло...

– Морозива? А звідки ти знаєш про морозиво? А куди поділася коза? Коза має віддати своє молоко аби утворилося морозиво. Без кози ніяк.

Звідки я знала про козу? Оце так так, здивувувала саму себе!

– Не треба ніяких жеребів. Мене не обдуриш. Молитимешся, як миленька. Ти ж помітила, що я розмовляю з тобою, як з дорослою, стиглою людиною. Навіть наслідила навколо тебе, щоб ти не сумнівалася в моєму існуванні.

– Дякую вам з це. Давайте краще за козу... – продовжила я.

– Коза? Відпочиває. Я її вклала спати. У неї зараз аморальна травма. Закопала он там за небокраєм... Нехай поспить. Потім спробую знову здоїти молока трішки для морозива. А щоб не відкопав ніхто, купу бажань твоїх не здійснених поверх поклала. Хочеш, піди забери їх. Мені менше роботи. Морозиво швидше приготую.

Виявляється Бабуня під час розмови зі мною, не припиняла молитися і бити поклони. Я на коротку мить побачила її яскраве зображення. Ніяка вона не потвора. Нічого бридкого в ній нема. Звичайна мара.

В кінці кінців жага спокутувати щось взяла верх. Розрада довгоочікувана не могла втішити її своєю появою. Бабуня не розчаровувала себе тимчасовими постулатиками. Стисло чесно шанувала недовіру до себе – молилася.

– Молись вже по справжньому, грішниця. Кидайся додолу ницьма і молись. Буде тобі обіцяне морозиво!

– Я ще думаю...

– А тобі не соромно було тобі кататися на моїй козі з тим ненормальним Костиком? Неначе з глузду з'їхали... Вас двох навіть нічне жахіття не заспокоювало. Титруй свої думки. Моя кізка перестала давати молоко. Нема з чого робити цукор для морозива. Хочеш їж сніг. Він холодний. Від нього ангіна, а від ангіни може бути летаргія, – Бабуня навмисне зробила наголос на слові ангіна.

– Не хочеш пригощати морозивом? Так і скажи...

Простір наповнився новими образами. Стало цікавіше. Щось відбувається! Коза все одно не залишила мене без подарунка. Може тому, що я хотіла поцупити зелену лопатку для відкопування кози. Лопатка в свою чергу переховувала себе встромившись з під землі в повітря. За цей час навіть проросла білими гілками крізь ґрунт аж до невідворотності знищення. Коза подарувала мені свій оркестр. Це був барабанчик-набатник зі шкіри козиної і три палички схожі на барабанні: Перша, Друга, Третя. Третя – запасна (скоріше всього на випадок перелому однієї з двох, тих, якими я буду вистукувати ритми набату. А якщо зламаються дві відразу? Про це забула запитати. Своєї шкіри козі не шкода. На ній було аж сім шкур. Більше того знята відразу відновлювалася. Незважаючи на те, що вона спала-відпочивала, все ж приділила мені увагу цим подарунком. Не могла залишити мене без чогось непотрібного, як мені завжди здається. А все через молоко...

Цю майже ідилію знову порушив голос Бабуні:

- А Ктататик, до речі... Втік він звідси. Боягуз.

- Він не боягуз.

- Байдуже... Залишив тобі тільки кермо. Ось, тримай і «кермуй» свою ситуацію. Сів на мого пухнастого кактуса і здимів. А він же скоро повинен зацвісти. Тільки смуга лягла. Нема їй більше, що робити, як кожного разу лягати коли хтось зникає звідси. Треба залишити її в спокої. Досить з неї.

- Не треба керма. Мені вже не цікаво, - я показала, що мені набридли ці теревені, тупнувши ніжкою у свій слід, здійнявши хмарку пилу.

- Заспокойся... Я кажу тільки правду. Ктататик на прощання, сказав, що назавжди тікає. Наказав тобі шукати його в чорній ямі. А де вона, та яма, я не відаю. Може та, що у Дідка на голові.

- Тільки й чуєш одне й те ж саме: «Шукай. Молись...»

- Набридло, то залишайся тут сама чи у компанії своїх друзів-іграшок. Вони чекають на тебе. Поглянь. Ось качка з головою гадюки, гадюка з головою качки, собачка з головою котика і котик з головою собачки.

- Нема у мене таких друзів. Навіть вигаданих. Я не знайома з ними. Забери їх звідси. І пацюк цей якийсь дурний. Спить і все. Я хочу гратися справжніми іграшками. Я боюся ще більше.

- Справжніх іграшок не існує. Гратися штучними опудальцями - єдина розвага для малечі, бо ніхто не хоче бути живою іграшкою в чіяхось руках. Всім аби гратися кимсь.

- Це ти так жартуєш? Бо у мене й так все кепсько. Ще й ти...

- Добре, не хвилюйся. Вони не твої друзі. Жаль, вам не можна зустрічатися. Ви ніколи не зустрінетеся віч-на-віч. Хоча... Є один варіант. Зустріч відбудеться. Тільки от яка і як? Не скажу. Не сумуй. А знаєш що? Візьми мої очі і подивись, хоч хвильку, на нього справжнього. А я твої поки потримаю у своїх долонях. Не зволікай. Віддай свої очі. Ось тобі мої. Будеш бачити набагато більше, ніж тобі

треба тепер і знатимеш хто він насправді... Ну то як?

- Нічого я тобі не дам. Твої мені ні до чого. Ти все одно мене обдуриш.

Бабуня замовкла і перестала молитися. Вона застигла в одній позі, притуливши вухо до піску. Це тривало недовго, але я встигла трішки відпочити. Раптом вона почала дуже інтенсивно молитися і вигукнула:

- Зараз побачиш Дідка з дірою на голові! Він - противага хаосу і порядку. Що правда ти не встигатимеш за ним. Тобто ніколи не побачиш його справжньої маківки. Бо він високий до неможливості. Ха-ха-ха!

- А може він просто-на-просто звичайнісінький чарівник чи й того... чаклун? Тільки даремно час витрачатиму на ці витребеньки.

- Чарівник? У тебе, що в голові геть порожньо, як у деяких твоїх, так би мовити, друзів? Привітай його - падай ницьма і не підіймайся. Дідок!!!

З'явився Дідок. Він чомусь був схожим на пересувний гігантський постамент у капелюсі, який надавав йому солідного вигляду. Я ледь почула його шепіт: «Ень. Не - Інь. Не - Ян». Опісля цих слів у нього відразу зад став передом, а перед задом. В свою чергу перед став задом, а зад передом.

Перший його крок у напрямку Бабуні був тяжким, аж бризки полетіли від води якої тут ніколи не було. У слід за першим кроком відразу другий, ніби помста першому. Мабуть послідовність була притаманна йому. Після першого кроку неодмінно робив другий. Обов'язково не третій і не четвертий, і не якийсь інший. За рідким виключенням - коли у нього запліталися ноги і не було на що ступати чи просто був поганий настрій.

Змінився неоковирно у себе на очах. В захваті від промовленого і скоеного собою аж підстрибнув разом з усіма своїми причандалами. Хоча не високо. Всього-на-всього на три з декількома половинами найменші вимірні одиниці. Потім додав: «Далєбі не там і не тут. Наука - це нонсенс концентрований невіглаством. Центрифуга! Котамак! Колайдер! Реактор! Трактор!» Ці слова, з його вуст, були схожими на лайку. Тільки от на чию адресу...

Справжнісінький дід Дідок. Коли він тут з'являвся у нього відразу зникала адаптація на тепло температурне, на тепло душевне і на тепло світла. Будь яке вище нуля неприпустимим для нього ставало (у Бабуні все навпаки – алергія на холод. Все нижче нуля унеможлиблювало її нормо-звичайне співіснування з самою собою. Статутне співіснування. Тому вони періодично перебували в цьому місці абсолютного нуля. Почували себе доволі комфортно. Тим більше... антиподи сконцентровані в адаптованому для їх перебування місці. Поруч – не неподалік, могли бути деякий час для справ і спілкування. Та ще для тактильно-дифузного контакту комфортабельного і вимушеного все одно. Отака майже пікантна подробиця декларативна). Вже без бороди і не так гучно, як минулого разу. Волосся сивого також вже не було ніде на ньому. В тому числі і на голові. Лисочолим був тепер. А ще тягнув за собою торбу прив'язану до лівої ноги вище коліна товстим канатом. На торбі був напис: «Торба з дустом». Вона була йому конче необхідною і потрібною. Він звитяжно труїв дустом шкідників, які в даному випадку тільки сприяли розквітанню Льоні (таке ім'я він дав рослині).

Справа в тому, що у нього на правому плечі був прикріплений вазончик з рослиною. Тепер на правому, бо ліве тепер зайняте жвавим пористим дятлом з одним єдиним червувим оком. В оці жив справжній черв'як. Він поволі робив з ока дятла жеод-пустку. Окрім цього, дзьобатий ловив повсякчас витрішки (не періодично, як годиться), бо був хрящомозким мікроцефалом. Дефект мозку тільки сприяв призначенню його – знаходитись на плечі у когось. Хоча це не завадило йому мимоволі виконувати дуже важливе завдання Дідка. Доводив свою потрібність завзято.

Дятел своїм зігнутих і загнутих догори дзьобом, підіймаючи і закидаючи голову назад, хвацько влучав прямисінько в яму чорного кольору. Її навіть можна було вважати кратером, бо туди періодично потрапляла гора з чорного льоду. Вона знаходилася над головою Дідка і час від часу опускалася прямисінько на одне й теж місце. По такій собі прямолінійній орбіті. Таким чином не давав звужуватися зовнішньому отвору. Яма не міліла і не втрачала первинну форму. Довбав вдало. Присутність його здавалася теж вимушеною. Не для краси чи незграбного натхнення розмір підтримував. Для закономірності снування свого утримувача.

Дятла звали Камбул. Один раз на сто вимірних проміжків, середнього розміру, він промовляв голосом зрозумілим для інших: «Птахи не літають, вони теж плазують, опираючись на атмосферні гази».

Він не страждав від голоду. Відколи Дідок посадив його до себе на плече. Йому вистачало того періодичного занурювання дзьобу в чорне, що ямою виглядало зовні. Енергія чорна невичерпна додавала сил. Він лишень підтримував вхід до неї одного стандартного розміру.

В уяві Дідка вже існувала клітка для сухого пористого дятла. Нова і модифікована зі спеціальним ортопедичним відділом адаптованим для специфічного дзьобу майбутнього мешканця. Корекція дзьоба необхідна, бо відпаде невдовзі потреба відновлювати зовнішній отвір ями-кратера. Дідок сам перетвориться на чорне тільки і буде тоді вже ховатися у свій матеріальний і означений формою організм. Отака колізія. Дверцята клітки обов'язково відкриті навстіж. Не злегенька прочинені для вентиляції. Замок навісний ржавий з ключем золотого кольору і обов'язково переламаним навпіл.

Так от, Льоня... Поверх рослини він поставив справжню запліснявілу клітку, а щоб вона добре трималася місця закріпив дротом дріт, що позичив у павука, який жив у нього в бороді і секретував павутину залізу залізними залозами. А на разі відсипався у нього під пахвою. Дідок плів з цього секрету ловчі сітки для часу незнайомим нащадкам своїм. До речі, клітка для рослини, сплетена також з залізної павутини. Абсолютно екологічно безпечної.

Виявляється, опісля появи квітки, яка відразу стає плодом, рослина перетворюється на ракетку на одному коліщатці. В наслідок чого може завиграшки стартувати і зникнути в невідомому напрямку. А ця подія не входила в плани Дідка. Пам'ятав попередника полоненої рослини. Він перешкоджав цьому і проводив запобіжні заходи. Грунт у вазончику змінив на холодець. Завдячуючи цій заміні і став називав рослину – Льонька-холодець. Добрива і меліорація одночасно. Та ще й сприяє невдалому старту.

Та ще тепер рослина не зможе так, як треба відштовхнутися і злетіти. Корінців у неї не було зовсім. Такий сорт – безкореневий гібрид рослинно-ракетний. Не передбачено селекціонером. За його задумом рослина не тільки поверхонь триматися зобов'язана. Могла за певних умов і будь коли в певний період розвитку чинити з собою на свій розсуд. Зникати кудись аби не бути тільки чиєюсь. Сама собою мала змогу розпорядитись...

Одягнений у свій білий мішок з домотканої мішківини непромокальної і згоріти не мала властивості. Передбачені отвори для голови, рук, ніг, крилець за спиною і вазона з рослиною, накритого кліткою. На мішку виднівся чіткий напис, білими

літерами: «Вінвонавоно».

Крильця від звичайного реактивного літака. Міцні. Срібного кольору зовні. Шматок правого крила був відкушений кимсь (виднілися сліди від здоровенних зубів). Тому можна було побачити металеву арматуру і алмазний бетон коричневого кольору з яскравими різнокольоровими маленькими зірочками...

На крильцях ще мешкав м'якотілий слимак-самітник на ім'я Цита-Дель. Повзав безперестанку, нівелюючи спроби нечистот заповнити його ареал існування. Чистив поверхню крилець своїм шкарубким язиком. Бруд і пил слугували їжею йому, і завданням. Перетравлюючи все, що попадало до рота, шлунком в нозі без залишків неперетравлених назовні. При цьому затамовував подих аби побути трішки брунатним. Раковина слимака нагадувала скоріше захисний бастион. Міцний і укомплектований всіма захисними засобами на випадок інтервенції з боку зазіхачів на його самотність. А ще мав прилади для спостереження за появою нерегламентованих об'ємів мороку у всесвіті. Він один такий залишився із усєї популяції слимаків-самітників, тому був удостоєний честі їсти бруд з крилець Дідка.

На ноги Дідок взув червоні кораблики для чіткості ходи. Йшов, утворюючи на поверхні свого перебування колосальний геогліф. Фактично Дідок завжди рухався одним і тим же маршрутом.

З глибини пірнання риби глибоководної, нині сухої вже у безмежність верхнього океану всесвіту, що був над ними, можна було розгледіти цей альтернативний символ, витоптаний ногами, взутими в кораблики. Глуха крилата людина-гадюка без вух з хвостом мавпи створена вже давно. Він рухався, орієнтуючи своє майбуття по чітко означеному шляху, але завжди знав, що це не бездоганний варіант.

Він навмисне припускався незначних помилок – відхилень від норми. Абсолютність параметрів збалансованого відтворення повинна бути прикрита невеличкою таємницею. Манівці для корисливих мали місце в цій головоломці.

Не мав можливості наблизитися до Бабуні впритул. Знаходилася вона в центрі утвореного Дідком геогліфа. Пуп на цьому місці знаходився.

Насправді це був один єдиний вихід. Вийти і потрапити у простір відкритого безмежного всесвіту свідомості. Це буде можливо тільки у випадку вдалого намагання Бабуні реабілітувати себе перед собою. Бо кожен хто не захоче бути бранцем цього світу неодмінно повинен зрушити Бабуню з насидженого місця. А це станеться тільки після розгадки головоломки.

Місця на полі де ступали ноги Дідка, взуті в кораблики, відзначали слід його, перетворюючись на сіль чорно-білу. Ненадовго. Всього-на-всього на 100 секунд. Брав рівно 100 крупинок: 50 – білих, 50 – чорних. Завжди дотримувався цієї пропорції. Цими крупинками Дідок посипав рослинку, своїми пальцями без нігтів. Солив її для того, щоб вона забувала про все і не так швидко розквітала...

Про свої вказівні пальці він полюбляв розповідати Бабуні. Зробив їх не гнучкими наступним чином. Позабивав у них гвіздки дуже великі і товсті. Забив на всю довжину майже. Ледь-ледь не по шапочки. Вказівні пальці перетворилися на виказувачі напрямку. Складалося враження ніби Дідок постійно вказує напрямом якийсь, кудись і комусь. Чи натякає на щось помітне і відоме тільки йому.

Завдяки цьому мав нагоду нагадувати самому собі про заздалегідь прогнозовану випадковість і комусь ще помічати особливості неконтрольованого перебігу подій.

Червоні суходільні кораблики на його ногах не знали ні штормів, ні мілін, ні прибоїв морських берегових. Справжні, залізні, ідеально обтічні. У них навіть була спільна назва, одна на двох: «КТАТАТ». І слід по собі залишали також один на двох.

Із труб, загальна кількість яких дорівнювала шість – по три на кожне судно, підіймався густий дим. Підіймався і різко падав назад до труб. Ця процедура повторювалася безкінечно.

Кораблики з відкритими навстіж кінгстонами. Необхідний захід, щоб в разі самоліквідації не перейматися упереджено даремно ще й цим. В кормовій частині оберталися величезні гвинти. Вимірників з десять в діаметрі. До того вони ще й невимовно вимагали час від часу зрешувати себе рідиною. Хоча цього ніхто ніколи не робив і не думав робити.

На палубах метушилися матроси в картатих капелюхах і викрикували скоромовками лайки та робили вигляд аж занадто важливої роботи. Термінова евакуація, на випадок аварійного зіткнення корабликів, не давала всій команді спокою. Робити щось корисніше їх не примусили б навіть арапники двох боцманів, які в свою чергу були на полюванні в цей час. До сих пір не можуть вполювати морську рибу в'юн на ім'я Тося. Причина проста. Її піймала вже Бабуня. А вони простаки й не знають.

У вільний від полювання час, встановлювали вітрильця на рятивні шлюпки. Та ще копали одне одного під зади для розваги. На верхній палубі все оце відбувалося, бо більше ніде зовсім. Ще прислухалися до пострілів гармат, що безперестанку салютували. Гармати були невеличкі. Точніше крихітні. Вони знаходилися на самих кінчиках носів корабликів. А салюти були чорного кольору, бо в честь Бабуні придумані. Біля гармат знаходилися по два вдавано пригнічені матроси, святково одягнені в ідеально білі мундирчики, призначені виключно для урочистостей. Один матрос обов'язково був гідрофільним, а інший – гідрофобним. Для рівноваги несумісності. Вони наспівували сумну і безкінечну пісеньку:

– Бухта. Гавань. Якорі.

Штиль. Шторм.

Морська вода.

А-а-а-а-а-а!!!

Все зникло.

Ніби й не було.

Ні бухти.

Ні гавані.

Ні якорів.

Ні морської води.

Д-и-и-и-и-и-и!!!

Куди?

Куди ми? Куди?!!!

М - и - и - и - и - и - и - и!!!

Цунамі, потоп. Суха вода.

А-а-а-а-а-а-а-а!!!

Кораблики являли собою суцільні шматки металу. Про це знав тільки сам Дідок. Кораблики – по формі, а по змісту – черевики бо всередині корабликів знаходилися його ноги. Добре хоч не чиєсь, а діда Дідка.

Капітани неквапом вели несумісні зі світськими розмови в кают-компаніях. Теревенили про свіженькі новини на корабликах та покурювали трубки з льоду.

Трубки туго набиті звичайним морським туманом в перемішку з залишками дусту із торби Дідка. Капітани курили і випускали у навколишнє ідкий і солодкий дим свавілля свободи. Пили з сумчастих пляшок (у сумках сумчастих пляшок знаходилися маленькі недоношені пляшки. Зовсім маленькі. З них ще неможливо пити. Вони росли і набиралися об'єму) напій – копчену, морську воду.

Погомонівши, зголосилися скурювати все, що потрапить їм до рук чи ніг, вух чи ще кудись. Все і всіх, що більш-менш курилося, хоча не без хворобливої пирхоти в горлі. Все, що знаходилося в кают-компаніях і навколо них. Навіть свій одяг. Навіть самих себе, щоб потім знову зробити себе з диму. Типу викурити себе назад чи знову. Все, все, все, що забреде в голову і випаде у вигляді опадів на свідомість.

А ще вони принципово не виходили на капітанські містки, провокуючи анархію серед матросів на своїх червоних корабликах. Це було подекуди схожим на

пафосну манію, але не величі.

Недавній саботаж наказів – триматися чітко неозначеного курсу мав результат, бо давався в знаки безглузда відсутність плану на час їхньої безкінечної подорожі.

Капітани надмірно не зашорювали себе реальним непорозумінням з командами. Все тому, що дуст не постійно потрапляв в їхні трубки через прочинені ілюмінатори. Бо труїв Дідок шкідників не постійно і рештки отрути, які обсипалися з рослини в перемішку з шкідниками не повсякчас дарували незабутню насолоду примхливим капітанам. Тому їм доводилося курити навіть слова, що потрапляли в зону прослуховування, не зважаючи на гігієну куріння та з сумом згадувати справжніх конопляних скиртов'язів.

Попри все, умовні штрих-пунктирні мапи Дідка, які лежали на підлогах кают-компаній, залишалися табу для скурювання. Капітани не наважувалися їх курити. Скурити їх – означало збитися назавжди з курсу і потрапити в зону впливу Бабуні. Отоді начувайся. Одними кораблетрощами не обійдеться. Допомагали м'які флюгери в вигляді половин хоботів дірявих слонів. Вони зажди були в одному й тому ж положенні аби показувати напрямок руху потоку справжнього вакууму. Хоча іноді їх навмисне знімали боцмани для дезорієнтації капітанів. Щоправда на капітанів це не справляло враження або ж не викликало належної відповідної реакції.

Зовсім кепські справи... Каземат довічний означений невідомістю замкненого кола. Точніше, а скоріше не кола, а ідеального багатокутника.

Час від часу кораблики гуділи дуже голосно гудками, як справжні гігантські пароплави, омайбутнюючи реальність. Лице Дідка від гудіння ставало хитрим і добрим з поволокою старанно прихованої насолоди і оминулене споминами про спотворене сприйняття самого себе. Хитрощів додавало йому ще й хаотично-жваве переміщення очей, носа, вух і губ з місця на місце. Мінялися місцями або взагалі опинялися зовсім десь аж на шиї чи на голові, чи на інших частинах тіла його. Навіть на тих, що були прикриті одягом, затримуючись на певному місці лише на декілька секунд. Виправданим все оце здавалося на перший погляд.

Заборонив собі Дідок акцентувати прискіпливу свою увагу на комусь чи на чомусь. По іншому реакція стала його обличчя свідчила б про невдоволення

чимось. Міміка його обличчя на віщувала б нічого втішного. Був у нього один улюблений абсурд... Показував собі ж свою шатківницю для моркви. Полюбляв він дивитися на справжню шатковану моркву нормального морквяного кольору. Таким чином запобігав передозуванню вітаміну А, щоб не бути повсякчас незадоволеним всім відбуванням, які суперечили його принципам осучаснення. Посміхався таким чином він нав'язливо щиро. Але почав невдовзі городити таке... що і на голову не натягнеш.

Я вже було хотіла затулити чимось собі вуха й очі, щоб не слухати й не бачити цього божевілля. Але цікавість і надія на порятунок додавали мені наснаги й терпіння витримати всі ці випробування.

Говорив Дідок якісь незрозумілі слова, але солодко і розбірливо. Не голосно, але широко відкриваючи рота. Міг не напружуючись затьмарити комусь свідомість своїми витребеньками... Бо на голові в нього була заповітна яма чорного кольору. Хоча ця обставина й додавала йому негараздів. Цей простір безмежний все одно залишався приміщенням для нього, бо обмежував його для всіх своїм розумінням меж. А без всіх інших і зайвих його існування було недоцільним. І чорна яма, якоюсь там штучною декоративною порожнечою. Це була б справжня вирва зловтіхи самотністю. А так вона справляла враження майбутньої чорної діри. Жерло безодні сконцентроване для втіхи самотністю.

Дуже глибока та широка, бо розмірами не для уяви та порівнянь. В тій ямі він періодично ховався сам, щоб не заподіяти самому ж собі якоїсь шкоди. Над головою Дідка, якраз над ямою, знаходилася непохитна гора-піраміда - надміцний алмаз, в якому сконцентрована вся органічна сутність існуючого. Цей кристал то тужавів до неможливості, то ставав поступливим.

Нависала над Дідком ця гора, будучи без вершини і без підніжжя. На ній і в ній теж інколи знаходився її власник, але тільки тоді, коли не мав можливості мати тіло. Притаманне йому таке. Гора мала ім'я, бо називав її Дідок відповідно до цього. Звав її - Трататата. За зовнішніми розмірами була невеличкою зовсім. А ніби над нею ще й хмара з усієї води, яка тільки існувала, в замороженому стані. Свого роду льодовик, який загрозливо натякав на небезпеку. Міг розтанути в будь який момент, не питаючи на це згоди у свого власника. Спокійно, але майже без зайвого простору розмістити Трататату можливість була в чорній ямі. Однакові габарити мали. Розмістивши гору в ямі, Дідок втрачав яму і гору одночасно. Зникало все і назавжди. Та ще й голова ставала правильною занадто і набувала здатності закривати найголовніше - світло та темряву.

А говорити все ж продовжував і далі, навіть знаходячись у ямі своїй або на горі. Слова його всі, як на підбір неправильні. Аргументовано повідомляв щось, не спрямовуючи конкретно на когось чи на щось. Для загалу ніби були слова оці – всім хто хотів щось почути чи когось почути крім самого себе. Хоча з усіх присутні слухачами могли бути тільки я, Бабуня і він сам – Дідок. Все сказане ним я не пам'ятаю дослівно.

А Бабуня взагалі не переймалася особливо нічим, окрім самої себе та й то не особливо завзято. Ототожнила все з нічим і ніяким та й продовжувала своє моління. Хоча в кінці слів своїх сказав важливе. Ім'я своє промовив чітко. І дозволив мені віднині в разі необхідності промовляти ім'я його – Дідок. А що це для мене означатиме не встиг сказати...

З міркувань безпеки я все ж з презирством ставилася до деяких його нахабних слів. Хоча б до оцих: «Протест твій нікому ТУТ не потрібен... На нього нікому реагувати».

Дійсно – нікому. Сказавши це, Дідок зменшився до неможливого і став дрібкою піску серед безлічі собі подібних.

Знову з'явилася Бабуня. Тепер я чітко побачила її образ. Ось, яка ти насправді, Бабуня!

Вона стояла на колінах посеред поля і біла поклони. Пришила собі свого язика до нижньої губи. Нитками зеленого кольору. Трьома стіжками хрест-на-хрест. Завдяки цим змінам її молитва звучала тепер аж занадто незрозуміло. Торкалася лобом поля.

Більше нікого навкруги. Нікого. Тільки я та Бабуня. Якась вона дуже худа. Одягу на ній тільки й було, що якогось брудного лахміття.

Воно заважало їй молитися. Повсякчас обсмикувала його разом зі своїм довгим, сивим волоссям, що переплелось з її дивною одежиною. Своє обличчя закривала руками. Спочатку вона мені не наважувалася його показати. А чи вдень це було, чи вночі... Я не знала. Всюди були чорно-білі смуги та сірі плями. А ще жмутки темряви в світлі. Все змішане одне з одним.

Добре, що хоч не торкалася мене своїми кострубатими руками.

На кожному пальці її рук і мабуть ніг прив'язані на коротких чорних мотузочках металеві ржаві гачки. Невеличкі, розміром з ніготь Бабусин. Кого чи що вона хотіла піймати?

Долоні її рук – дзеркальні, з маленькими тріщинками. Вона бачила в них безліч своїх відображень. Дивилася уважно в очі своїх відображень і намагалася цим вмертвити себе, бо не отримувала прощення у того, у кого його просила. Молилася сама собі. Всі ступні ніг у неї були прикидані землею. Періодично вона набирала в обидві жмені землі і посипала нею собі голову. Завдяки цим посипанням ступні її були прикидані. Вона поволі сипалася з голови і спини якраз на те місце де мали бути ступні. А на полі не було жодної рослини аж поки сягало бачення, бо не росло тут нічого, хоча земля була не зовсім сухою. На видноколі жодної живої душі, навіть тварин. Тільки духи її намагалися знову бути підвладними їй. Духи смерті роїлися біля неї і просили накормити їх бобами. Не мала нині вона їжі для них. Боби – їжа мертвого світу.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купити: https://telnovel.me/ru/mis-ko_serg-y/kniga_yy

Текст предоставлен ООО «ИТ»

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию: [Купити](#)